

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 36(806)XXII m. (15 ct.) MONTREAL, 1962 - MAIRONIO metai. RUGSĖJO-SEPTEMBER 12 d. Postage paid at Montreal

JAV: kritiška tarptautinė pabėtis

AMERIKA SUSIRŪPINUSI ATOMINIO GINKLAVIMO
SI VAIRŽYBOMIS TARPPLANETINĖJE ERDVĖJE IR
KARINĖS RUSŲ BAZĖS STEIGIMU KUBOJE

Europoje steigiasi nauja, Prancūzijos — Vokietijos, jėga.
Alžyre vidaus karas sulaukys ir rugsėjo 16 dieną skelbiamą
steigiamojo parlamento rinkimai.

KENNEDY paskelbė pavojaus
būseną. Jie sako, kad

**KRITIŠKA TARPTAUTINĖ
BŪSENA**

reikalauja imtis nepaprastų sa
visaugos priemonių. Viena iš to
kių priemonių, kurią jam sutei
kė JAV kongresas, tai preziden
to nuožniara pašaukti į prau
mus 150 tūkstančių rezervu ka
rių.

Kennedy pasakė, kad ši prie
monė kol kas paliekama atsar
goje, bet vis dėlto ją reikia tu
reti.

ATOMINĖS lenktynės — ant
ra nerimą kelianti prieštastis.
Ypač tai pavojinga, nes

**ATOMINĖS LEKTYNĖS
TARPPLANETINĖJE
ERDVĖJE**

kaip pasakė JAV apsaugos mi
nisteris, ypač būtų nepageidau
jamos.

Ką tas reiškia?

Tas reiškia, kad Jungtinės
Amerikos Valstybės ir Sovietų
Rusija gali tuoju pradėti ato
mines lenktynes tarpplanetinė
je erdvėje.

**DIRBTINIAI ŽEMĖS SATE
LITAI GALI NEŠTI ATO
MINES BOMBAS.**

Tiesiai sakant — Atomines
bombas, kurių galia skaičiuoja
ma megatonomis.

Dabar nėra jokių abejojimų,
kad dirbtinius Žemės satelitus
galima nukreipti bet kuria kryp
timi ir nutaikyti į bet kurią Že
mės vietą. Satelitų nešamas ato
mines bombas galima išmesti to
se Žemės vietose, kuriose siun
tėjas panorės. Taigi, erdvės pa
naudojimas dabar yra aktuales
sia problema. Maskva gali at
mines bombas nuleisti į New
Yorką, o Amerika tokias bom
bas gali nutaikyti į Maskvą.
Dėl to JAV karo ministeris ir
praktiškai, kad būtų labai ne
pageidaujama pradėti ginklavi
mąsi išplėsti į tarpplanetinę er
dvę.

Tačiau netenka abejojti, kad
tai jau yra.

**RUSIJOS IŠIKŪRIMAS KU
BOJE TAIP PAT KELIA
DIDELĮ SUSIRŪPINIMĄ.**

Amerika stebi ir tiria, kas
Kuboje dedasi. O ten renkasi
rusai bolševikai. Kastro jau ty
li. Už jį kalba rusai, kurie pri
gabeno karo reikmenų ir kuria
bazę.

J. AMERKOS V. žiniomis, Ku
boje jau yra sukurtos raketų
bazės, kurios pritaikytos specia
liai Amerikai, žinoma, ir Kan
dai.

KUBA daroma tramplynu bol
ševizmui veržtis į Amerikos kon
tinentą.

**RUSK INFORMAVO AME
RIKOS VALSTYBIŲ
AMBASADORIUS**

apie padėtį, kuri susidaro Kubo
je išsikuriančiams. Susitarta
dar plačiau kalbėti, kai į New
Yorką suvažiuos Amerikos
valstybių užsienio reikalų mi
nisteriai, Jungtinių Tautų sesi
jos proga. Rūpesčių daug, bet
už klaidas reikia atsakyti...

EUROPOJE tačiau atvangs
nės nuotaikos. Nors ir sunkiai,
bet, pavojų akivaizdoje, ten,

**EUROPOJE KURIASI
NAUJA JĖGA.**

Ją pademonstravo Prancūzi
jos prezidentas De Gaulle vie
šėjimas Vokietijoje, trukęs 6
dienas.

DE GAULLE Vokietijoje bu
vo primtas nepaprastai pakiliai.
Minios vokiečių jam kėlė ova
cijas. Spauda pareiškė, kad an
žinių priešų susipratimas ir susi
draugavimas yra abiejų politi
nių vadovų — De Gaulle ir
Adenauerio — nuopelnas.

Lankydamas Vokietiją, De
Gaulle lankėsi ir Vokietijos ka
ro akademijoje, kur pasakė pa
grindinę kalbą. Jis pasakė, sau
gumas reikalauja sutelkti ekon
nominės, finansinės ir karinės
jėgas bendram tikslui. Jeigu

**PRANCŪZIJA IR VOKIETI
JA SUJUNGS JĖGAS,**

tai tikslas bus atsiektas greičiau
siai ir efektingiau. Toks.
Prancūzijos ir Vokietijos jėgų
apjungimas veda į Europos po
litinę vienybę.

BENDROSIOS RINKOS kuri
mas taip pat tam turi pasitar
nauti. Anglija turi į tą apsiun
gimą įeiti.

**LONDONE DABAR IR
SPRENDŽIAMAS DIDŽIO
SIOS BRITANIJOS DALY
VAVIMO KLAUSIMAS.**

Klausimas nelengvas, nes Brita
nijos Bendruomenės intere
sai, kai pati Bendruomenė nepa
rastai išsiplėtė ir apima labai
skirtingų interesų šalis, darosi
labai sunkiai sprendžiamas. Mac
milanui tai yra sunkus galvosū
kis. DB Bendruomenės konfe
rencija dar užtruks savaitę ar
daugiau.

ALŽYRE, nors ir netvirta, bet
vis dėlto atvanga, nes kovojan
čios šalys susitarė. Taip prane
ša Alžyro politinis komitetas,
kurio autoritetas dabar jau pri
pažįstamas.

BEN BELLA, Politinio komi
teto pirmininkas, atrodo, laimi.
Bet neramumų židinių netrū
ksta. Jų yra Amerikoje, Azijo
je, Afrikoje ir net Australijoje.

Ne kas kita, kaip sekimas ty
židinių sukelia ir protestus: es
20 kartų JAV lėktuvai perskri
dė Kubą, o JAV U 2 vėl įskri
dė „netikėtai“ į sovietijos erd
vę...

**DIDELĖ KATASTROFA
IRANE**

Žemės drebėjime per vieną
minutę užmušta apie 20,000
žmonių. Daugiausia žmonių žu
vo griūvant namams.

TURKIJOJE, Irano kaimynys
tėje, taip pat drebėjo žemė.
Daugelis valstybių nukentėjo
siems atėjo į pagalbą.

— Filipinai atmetė Rusijos
siūlymą atnaujinti diplomati
nius santykius.

— Japonijos prokomunisti
nės studentų organizacijos rin
mininkas Maskvoje policijos su
muštas už tai, kad protestavo
prieš atominius bandymus.

— Popiežius paskyrė 10 nau
jų kardinolų ir daug pralotų.

Kai Quebeco provincijoje fe
deraliniuose rinkimuose išsiko
i augstį ligot beveik nežino
mo Socialinio kredito partija,
Liberalų partijos tarpusaviai su
sitarimai įgauna didesnę svar
bumą.

Liberalų gi nesutarimai pasi
reiškė todėl, kad J. Lesage,
nors pradžioje pasirodė novato
riumi ir liberalu ir įvedė svika
tos srityje pagerinimų, bet ilga
niui partijos sferose atsirado
žmonių, su Rene Levesque, pri
kyje, kurie reikalauja didesnių
ekonominių reformų. Šis da
bar reikalauja nacionalizuoti
Hydro — Quebec ir Shawingar
elektros bendroves ir periti
elektros tiekimą į provincijos
runkas.

Liesage gi su savo šalininkais
abejoja tokio žygio naudingumu,
nes kol bendrovės yra pri
vačiose rankose, jos duoda di
dėlį pelną, bet valdžiai pa
ėjus, jos subiuokratės ir gali
būti nuostolingos. Be to, tų bend
rovių turtus išpirkti reikia dideli
jų pinigų. Dėl to vyksta ginčas.
Levesque taip griežtai stato
klausimą, kad net grasina steig
ti naują liberalų partiją, jeigu
Lesage nesutiks nusavinti sumi
nėtų elektros bendrovių.

**KANADA PASIRYŽUSI
IŠVYSTYTI EKSPORTĄ**

Prekybos ministeris Hees
pranešė, kad Kanados vyriaus
ybė pasiryžusi plačiai vystyti
eksportą. Tam tikslui vyriaus
ybė imasi eilės priemonių. Pir
mausia ji kviečia pas save 200
žymių pramonininkų ir preky

A. A. JULIJAI ŠMULKŠTIENEI
mirus, Jūsų vyrui, LVL S-gos CK Pirmininkui
LIUDUI ŠMULKŠČIUI
giliai užuojautą reiškia
Vaclovas Vaidotas.

— JAV pareiškė, kad jų lėk
tuvai skraidys virš viso Berli
no, nes toks yra susitarimas.

— Šiaurinės Korejos kareiv
iai peržengė sieną ir apšaudė
geležinkelio statytojus pietinėje
Korejoje. Įvyko susisaujimas.
Yra užmuštų.

— Olandijos ir Indonezijos
parlamentai ratifikavo susitari
mą dėl Vakarinės N. Gvinejos,
kuri nuo spalio 1 d. pereina JT
O žinion, o nuo 1963 m. geg. 1
d. — Indonezijai.

— Montrealio meras J. Dra
peau iškėlė reikalavimą, kad
Kanados 100 metų sukaktuvių
metais Montrealyje būtų dar
ma tarptautinė paroda, 1967 m.

— Londone Diefenbaker at
darė Kanados turizmo narius.

— Londone mirė 1939 m.
buvęs Lenkijos min pirm ger.
Slawoj-Skladkowski.

— Varšuvoje aštriai trūkstą
mėsos. Prie krautuvinių eilutės
žmonių nuo ankstyvo ryto, be
mėsos nėra.

— Anglijos darbiečių lyderis
Geitskell lankydamasis Leri
jos Varšuvoje, laikęs paskai
tą, kurioje pasisakė už plates
nės, negu Rapackio neutralumo
zonos sudarymą.

ATVYKO IS SOVIETIJOS
...Rugpjūčio mėn. į Fed. Vok.

bininkų, kuriuos informuot apie
Kanados pramonę, gaminius ir
t. t. Po to ji pasikvies 50 žmonių
sų importininkų, kuriems bus
surodšta speciali Kanados gami
nių paroda. Pagaliau Ottawoje
bus sukviesta prekybininkų kon
ferencija, kuriai Kanados vy
riausybė duos plačių informaci
jų. Tikimasi, kad šios priemo
nės pagyvens Kanados gaminių
eksportą.

KANADOS BANKAI

Ryšium su valdžios paskelb
tu „diržų suveržimu“, bankai
taip pat nuo rugsėjo 1 dienos
pradėjo veržti kreditus. Anks
čiau įvairios firmos kartais rašy
davo čekius, nors banke jų pi
nigių jau nebūdavo, nes bankai
kredituodavo. Nuo rugsėjo gi
1 dienos bankai nutraukė tokių
atvejų kreditus. Bankai išduo
da kagal čekius pinigų tikslai o
kiu atveju, kai čekio rašytojas
einamoje sąskaitoje turi įnešę
čekį pažymėtą sumą. Tai im
nėms buvo didelis patogumas
ir palengvinimas, kurio nuo rug
sėjo 1 d. nebus.

**MAŽTA KANADOS AUKSO
ATSARGOS**

JAV šaltinių žiniomis iš Ka
nados į JAV šių metų pavasu
rį išplaukė 190 mil. dol. vertės
aukso, o iš JAV į Europos val
stybes išplaukė 391,500,000 do
lerių. Daugiausia JAV aukso
gavo Anglija, Prancūzija, Ispa
nija, Belgija ir kiek mažiau
Austrija.

SANTAUPUS BANKUOSE
Liepos 31 d. santaupos Ka

nados bankuose buvo 3,039 mi
liardai dolerių, kai mėnesiu anks
čiau buvo 7,993 mil. dol. Tai
gi, santaupos didėja. Bet trump
pa termininės paskolos eina ma
žyn.

**DIDĖJA NELAIMINGI AT
SITIKIMAI KELIUOSE**
Amerikoje per Darbo dienos
savaitgalį viso žuvo 678 žmo
nės, o Kanadoje per 100 asme
nų. Tiesa, ne vien keliuose, bet
keliuose daugiausia.

**BIUDŽETAS SUVEDAMAS
SU PERTEKLIUM**

Valdžios pranešimai sako,
kad Kanados išdoro išplaukos lie
pos mėn. buvo 569,500,000 dol.
o išlaidos 524,700,000 dol., per
teklius 44,800,000 dol. Per 4
mėnesius išdoro pajamos buvo
1,940,700,000 dol., išlaidos
1,873,900,000, tad perteklius
66,800,000 dol.

**MASKVA APKALTINTA
PAGROBUS KORNIJEVSKI**

Rugpjūčio 3 d., Helsinkio
festivalio metu pagrobus iš Bel
gijos atvykusį tėvą J. Kornievs
kį, katalikiškoji misija Briusely
je apkaltino Sovietų Sąjungą.
Šiuo reikalu jau kreiptasi į už
sienio reikalų ministerijas Bri
selyje ir Helsinkyje, į Belgijos
pasirūpinęs Suomijoje ir So
vietų Sąjungoje, į Vatikano
valst. sekretoriatą ir J. Tautų
pabėgėlių reikalams komisiją
Ženevoje. Apie pagrobtojo liki
mą vis neturima žinių. Festiva
lio metu su aštuoniais kitais dy
sininkais Kornieviskis vykdė re
liginio informavimo darbą da
lyvių tarpe. E.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Kai N. L-ai mašinos jau
perkamos ir jau dastatomas
NL namų priestatas, labai
svarbu, kad tautiečiai, o ypač
skaitytojai, didina Mašinų
fondą. Per savaitę Mašinų
Fondui atsuntė naujų įnašų:
Dr. Pajaujis Juozas,
Washington, USA. ...100.00

Nuoširdžiai dėkojame už 100
dol. įnašą momentu, kada jau
statoma nauja mašina.

Mašinų Fonde buvo 9,739.00
Per savaitę gauti ... 100.00
Mašinų F. dabar yra 9,839.00
Fondui užplanuota ... 15,000.00
F-duc dar trū)sta ... 5,161.00
Labai prašome trūkstantį
sumą papildyti už ką būsime
labai dėkingi.

Visiems vajaus dalyviams
nuoširdžiai dėkojame ir prašo
me atsiliepti daugiau tautiečių.
Spaudos Bendrovės „Neprik
lausoma Lietuva“ Valdyba.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

KLB KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Krašto Valdyba rugsėjo 15
—16 dienomis, Ottawoj (Arki
vyskupijos salėje, St. Patrik Pe
rents gatvės kampas) šaukia
Kanados Lietuvių Bendruome
nės V-sios Krašto Tarybos I-ją
sesiją. Posėdžių pradžia rugsė
jo 15 d., 10 val. ryto.

Sesijai numatyta sekti dary
bų tvarka:

1. Atidarymas.
2. Invokacija.
3. Prezidiumo sudarymas.
4. Komisijų sudarymas.
5. Sveikinimai.
6. Pereitis sesijos protokolo
tvirtinimas.
7. Pranešimai:
a) Krašto Valdybos,
b) Kitų Centrinų Organų,
c) Apylinkių.
8. Diskusijos dėl pranešimų.
9. Lietuvių Fondo Kanadoje
įstatų priėmimas.
10. Rinkimai:
a) Krašto Valdybos,

- b) Kultūros Fondo pirmi
ninko,
- c) Šalpos Fondo pirmiui
ninko,
- d) Kontrolės Komisijos,
e) Garbės Teismo.
11. Atstovų į II-ji Pasaulio Lie
Lietuvių Seimą rinkimai.
12. Samatos 1963m. priėmimas.
13. Sekančios Lietuvių Dienos
reikalai.
15. Sumanymai bei pastabos.
16. Sesijos uždarymas.

Ši sesija yra jubiliejinė — 10
m. nuo I-sios Krašto Tarybos
I-sios sesijos, įvykusios 1952 m.
rugsėjo 30—31 d. Montre
lyje, todėl ji šaukiama Kana
dos sostinėje — Ottawoje.

Sesijai numatytoji Arkivys
kupijos salė yra miesto centre
visai netoli geležinkelio stoties.
Prie salės kieme yra užtekusi
vietos pasistatyti automobi
liams. Salėje atvykusiųjų regis
tracija ir informacija pradės
veikti rugsėjo 15 d. 9 val. ryto.

Prof. Mykolas Biržiška

LAIDO JAMAS VISUOMENĖS AUKOMIS

Į Lietuvių visuomenę.

Rugpjūčio 24 d., savo gimta
dienį, Los Angeles mieste mirė
Lietuvos Nepriklausomybės ak
to signataras, Vytauto Didžio
jo ir Vilniaus universitetų rekt
orius, mokslininkas — lituanis
tas, patriotizmo bei pareigos
simbolis profesorius Mykolas
Biržiška.

Rugpjūčio 25 d. visų Los
Angeles lietuviškų organizacijų
atstovai ir L. A. Šv. Kazimiero
parap. kleb. kun. J. Kučingis,
susirinkę aptarti laidotuvių klau
simą, buvo vieningos nuomo
nės: jeigu Profesorius būtų mi
ręs Nepriklausomoje Lietuvoje
jam būtų surengtos valstybinės

nados bankuose buvo 3,039 mi
liardai dolerių, kai mėnesiu anks
čiau buvo 7,993 mil. dol. Tai
gi, santaupos didėja. Bet trump
pa termininės paskolos eina ma
žyn.

**DIDĖJA NELAIMINGI AT
SITIKIMAI KELIUOSE**
Amerikoje per Darbo dienos
savaitgalį viso žuvo 678 žmo
nės, o Kanadoje per 100 asme
nų. Tiesa, ne vien keliuose, bet
keliuose daugiausia.

**BIUDŽETAS SUVEDAMAS
SU PERTEKLIUM**
Valdžios pranešimai sako,
kad Kanados išdoro išplaukos lie
pos mėn. buvo 569,500,000 dol.
o išlaidos 524,700,000 dol., per
teklius 44,800,000 dol. Per 4
mėnesius išdoro pajamos buvo
1,940,700,000 dol., išlaidos
1,873,900,000, tad perteklius
66,800,000 dol.

**MASKVA APKALTINTA
PAGROBUS KORNIJEVSKI**

Rugpjūčio 3 d., Helsinkio
festivalio metu pagrobus iš Bel
gijos atvykusį tėvą J. Kornievs
kį, katalikiškoji misija Briusely
je apkaltino Sovietų Sąjungą.
Šiuo reikalu jau kreiptasi į už
sienio reikalų ministerijas Bri
selyje ir Helsinkyje, į Belgijos
pasirūpinęs Suomijoje ir So
vietų Sąjungoje, į Vatikano
valst. sekretoriatą ir J. Tautų
pabėgėlių reikalams komisiją
Ženevoje. Apie pagrobtojo liki
mą vis neturima žinių. Festiva
lio metu su aštuoniais kitais dy
sininkais Kornieviskis vykdė re
liginio informavimo darbą da
lyvių tarpe. E.

**MASKVA APKALTINTA
PAGROBUS KORNIJEVSKI**

Rugpjūčio 3 d., Helsinkio
festivalio metu pagrobus iš Bel
gijos atvykusį tėvą J. Kornievs
kį, katalikiškoji misija Briusely
je apkaltino Sovietų Sąjungą.
Šiuo reikalu jau kreiptasi į už
sienio reikalų ministerijas Bri
selyje ir Helsinkyje, į Belgijos
pasirūpinęs Suomijoje ir So
vietų Sąjungoje, į Vatikano
valst. sekretoriatą ir J. Tautų
pabėgėlių reikalams komisiją
Ženevoje. Apie pagrobtojo liki
mą vis neturima žinių. Festiva
lio metu su aštuoniais kitais dy
sininkais Kornieviskis vykdė re
liginio informavimo darbą da
lyvių tarpe. E.

laidotuvės. Dabar, esant šios
dienos sąlygoms, jam turi būti
surengtos visuomeninės laidotu
vės lietuvių visuomenės auko
mis. Toms laidotuvėms sueng
ti buvo įgaliotas tas pat komite
tas, kuris buvo anksčiau visų
Los Angeles lietuviškų o gami
zacijų išrinktas surengti Profe
soriaus 80 metų sukakties minė
jimą. Komitetas: J. Gliudis —
pirm., arch. A. Arbas — sek.
inž. V. Varnas — ižd. ir nariai
inž. J. Juodelė, V. Irlikienė,
ats. mjr. K. Liaudanskas ir inž.
B. Stančikas. Tas komitetas pa
sukvietė talką. Buvo primta lai
dotuvių sąmata, nustatyta lai
dotuvių tvarka, parūpintas lai
dotuvių namų patarnavimas,
nupirktas kriptas mauzolejume,
nuimta velionies veido kaukė
ir deš. rankos atspaudas ir kt.
su laidotuvėmis susiję reikalai.

Išspūdingos visuomenės acs
sveikimo iškilnės su Profes
oriumi buvo pašarvosius velionį
parapijos salėje ir didžiuliam
žmonių sambūriui dalyvaujant,
rugsėjo 29 d.

Kiekvienai lietuvių organiz
cijai, kiekvienam lietuviui šio
vajame pasaulyje yra pateiki
ta garb dalyvauti prof. M. Bir
žiškos laidotuvėse savo auke.
Tik tada tos laidotuvės bus vi
sų lietuvių surengtos laidotu
vėmis, kada laidotuvių išlai
doms padengti suplausk aukos
iš visų JAV ir Kanados ir kt.
lietuviškų kolonijų. Didžiosios
mūsų kolonijos Chicagoje, N.
Yorke, Bostone, Detroito,
Filadelfijoje, Clevelande ir
kitur šiuo kviečiamas nepalikti
Signataro laidotuvių buti tik
Los Angeles lietuvių surengto
mis laidotuvėmis, bet įsijungti
į didžiojo Lietuvio laidotuves
savo dosnionis aukomis. Sku
biai atsiųstos aukos įgalios ko
mitetą sutvarkyti sąmatą be il
galaikių sutarčių sudarymo,
kas nešų bereikalingas papildo
mas išlaidas.

Kada komitetas baigs savo
darbą, visuomenei bus paskelb
ta apyskaita: išlaidos ir vardi
nis visų aukotojų sąrašas.

Aukos siųstinos tik komite
to iždinko vardu: V. Varnas
800 N. Van Ness Ave., Los
Angeles 38, Calif. Nerašyti
čekių ir perlaidų kitais vardais,
nes tai be reikalo apsunkina ko
miteto darbą. Komitetas.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“
Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

.7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika..\$ 5.50 America & S. America..\$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Neskriaskime savo vaikų

PASINAUDOKIME ESA MOMIS GALIMYBĖMIS

Kalbų mokėjimas specialis tams yra nepaprastai svarbus, — tai žino visi. Kiekvienam specialistui kalbų mokėjimas atidaro žinių šaltinius. Juo daugiau mokas kalbų, juo lengviau jis gali prieiti prie šaltinių ir jais pasinaudoti.

Tai yra svarbu gyvenant bet kuriam krašte, naudojant bet kurią civilizaciją tautų kalbą. Net ir tuo atveju, kai specialistas gyvena nors ir labai išplitusios kalbos šalyje, kaip kad anglų kalbos dominuojamoje valstybėje.

Specialistui vienos kalbos nepakanka, nežiūrint, kokia ji yra.

Kanadoje gi gyvenant, turi me dar ypatingą atvejį: čia dvi kalbos valstybinės — anglų ir prancūzų. Valdiškoje tarnyboje esant, jos abi privalomos. Čia dažnu atveju valdinė tarnyba esti naudingesnė už privačios istaigos ar privačios įmonės. Bet ir šiaip kasdieniniame gyvenime abiejų kalbų mokėjimas Kanadoje visokių atvejų yra naudingas ir suteikia pirmenybę prieš vienos kalbos mokėjimą.

Lietuviai vyraujančioje dauguma pasinešę į vieną anglų kalbą. Tai yra didelė klaida. Ypač žiūrint savo vaikų.

Montrealyje mes ypač geras sąlygas turime, nes čia prancūzų kalba yra daugumos kalba. Tuo tarpu jos vengiame. Siūdami savo vaikus vien į anglų mokyklas, mes labai skriaudžiame savo vaikus, nes išėję vien anglų kalbos mokyklą, jie prancūzų kalbos neišmoksta.

Prancūzų gi kalba didelio svarbumo: prancūzų kalba literatūra, — grožinė ir mokslinė, — nepaprastai turtinga. Ji atveria didelius ir vertingus šaltinius. Nepasinaudoti jais nėra praktiška.

Jaunimas lengvai pramogauja kalbų. Todėl labai protingai daro tie lietuviai, kurie savo vaikams mokslą duoda ir anglų, ir prancūziškai. Tuo jie praturtina savo jaunimo akiratį, sudaro jiems galimybes išeiti į platesnį pasaulį.

Ziūrint iš praktiškosios pusės, vaikus naudinga būtų pradžios mokyklon siųsti į prancūziškąją mokyklą, o į vidurinę mokyklą — anglų kalba.

Mokslas jau prasidėjęs. Kas jį bent kurioje mokykloje pradėjo, žinoma, jį ir tęs. Bet tas nereikia, kad nuo sekančių metų jie negalėtų pakeisti mokyklos. Jeigu dėl to susidarytų net ir tam tikrų sunkumų, tai ir tu nereikėtų paisyti, nes tie sunkumai begali būti tikrai laikino pobūdžio. Jie jaunimo labai lengvai nugalimi.

Atsimintinas dar vienas dalykas. Kas pastoviai apsisistoje Montrealyje, Quebeco provincijoje, tam ypač reikalinga prancūzų kalba. Čia prancūzų susipratimas kyla. Drauge kyla ir prancūzų kalbos dominavimas. Prancūzai pradėjo kovą už privilegijas. Jie tą laimės, nes Quebeco provincija prancūziška. Tat prancūzų kalbos reikalingumas savaime iškilęs. Taigi, žiūrint iš šios kietės matymo, prancūzų kalba įgauna didesnį svarbumą.

Be to, nėra prasmės skriausti savo vaikus, kai jie labai lengvai gali išmokti abi kalbas, žinoma, pirmiausia iš mokyklų, — lietuvių kalbą. J. Kardelis.

Didžiam visuomenininkui, kultūrininkui ir mokslininkui

A. A. PROF. M. BIRŽIŠKAI

mirus, mielas

PP. ŽAKEVIČIUS, P. BARAUSKIENĖ IR JOS ŠEIMĄ,
netekus mylimo tėvelio, uošvio ir senelio taip pat ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir šio didelio skausmo valandoje liūdimės kartu.

Kibirkščių ir
Vilgalių šeimos.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA — NEDALOMA

Šiais metais ji buvo surengta jau devintą kartą. Jos tikslas visiems gerai žinomas, todėl apie tai ir nebus kalbama. L. Dienos sumanytojas yra K. Baronas, hamiltonietis. Pirmoji Kanados Lietuvių Diena ir buvo surengta Hamiltone prieš dešimt metų. Dėl to visai su prantamas ir pagrįstas jo surūpinimas, išskeltas š. m. N. Lietuvos 30 Nr. Lietuvių Dieną išlaikyti reikiamoje augšumoje ir be nublukimo žymių. Kanados išvejojė ji tapo ne tik ugdymo, bet ir tautinė šventė.

Šiais gi metais — šalia L. D. Windsore atsirado dar viena L. D. Delhai, pavadinta Londono Vyskupijos Liet. Diena, rengiama š. m. rugsėjo 29 d.

Labai gražu iš Londono Vyskupijos vadovybės pusės, kad taip kitų, ji nepamiršo ir lietuvių tautos, pasiūlydama su rengti atskirą lietuvių šventę. Taip pat gražu ir iš lietuvių pu-

ses, kad tą pasiūlymą priėmė. Tačiau negalima pagirti už bendro vardo panaudojimą, nes specialios ir siauros apimties šventei pavadinti. Mūsų kalbos žodynas pakankamai plačius susirasti tinkamą pavadinimą įvairių paskirčių sambūriams.

Londono Vyskupijos vado vybei nei šilta, nei šalta, kokių vardu lietuviai pavadins savo šventę, bet gi mums patiems vis dėlto svarbu. Viena, kad jau išpaudžiama nublukimo žymė, o bendrąją visų šventę ir, antra, be reikalo sukeliamas kad ir mažas erzelis. Juk ir Amerikoje lietuviai dėl to patievar do taip pat pykstasi. Jau vien ir tas faktas rodo, kad L. Dienos vardas pakankamai pla-

mingas, jeigu jų nenorima daug turėti.

Labai gerai, kad darome dažnesnius ir įvairaus dydžio susibūrimus savo tikėjimo ar tauti-

„Nepriklausomos Lietuvos“ lietuviškosios spaudos židinio sutiprinimui ir suformavimui į pajėgią dirbti visokius spaudos darbus leidyklą, lietuviai dailininkai yra suaukoję augštos vertės meno kūrinių. Spaudos Bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“ šiuos visus darbus leidžia loterijos būdu, tai ir yra Meno Kūrinių Loterija.

Daugelis dailininkų jau atsiuntė savo kūrinius — paveikslus, skulptūras, mozaikos kūrinius, o dailininkė A. Tamošaitienė prie savo tapybos kūrinių pridėjo dar specialiai išauštą savo Meno Studijoje menišką tautinį drabužį; kitų pažadėti kūriniai dar laukiami.

Dabar gi pranešama, kad Meno Kūrinių Loterijos biletai jau platinami.

Loterijos biletų galima gauti pas Mašinų Fondo vajeus talkininkus.

JEIGU DAR NIEKO NEGIRDEJOTE,
SKAITYKITE ŠI PRANEŠIMĄ.

Šie dailininkai NL Meninei loterijai atsiuntė kūrinių:
Bukauskas Romualdas — Karnavalas.
Skulptorius Dagys — Sargybinis, žvalgas ant pilies bokšto.
Januškevičius Česlovas — Mozaika Šokėja.
Norkus Jonas — Vinco Kudirkos portretas.
Remeika Vytautas — Senas jaunuolis(?).
Šepetys Alfonsas — ???

Tamošaitienė Anastazija — Koplytėlė prie tėviškės ir taut. drabužis.

Tamošaitis Antanas — Žvejys.

Valius Telesforas — Vasara.

Vazalinskas Alfonsas — Laurynijos gamta prieš atgimimą.

Viesulas Romas — Sunku giriai be gegutės.

Žmuidzinienė Halina — Naturmortalas.

Visiems jau atsiuntusiems meno kūrinių nuoširdžiai dėkodami, laukiame dar iš pasižadėjusių ir nepasižadėjusių pamos, kurios ir tikimės.

Devintosios Kanados Lietuvių Dienos ruošimo komitetas, sumaniai ir gražiai suruošęs dešimtą Kanados Lietuvių Dieną Windsore. Iš kairės sėdi: Windsoro klebonas kun. V. Kalcickis, KLB Windsor apylinkės pirmininkė E. Butavičienė,

9-tosios Lietuvių Dienos ruošimo komiteto pirmininkas M. Kizis, 9-sios L. D. parodos ruošėja dailininkė E. Žebrauskaitė - Weir, stovi: S. Kazlauskas, KLB ap. v-bos vicepirmininkas V. Lorentas, E. Puidienė, Valdybos kasininkas V. Čiškis, v-bos narė D. Kra-

niauskienė, L. D. sporto vadovas R. Dumčius, k-to narys A. Butavičius. Komiteto atvaizdai dar trūksta muzikinės dalies vedėjo J. Sodaičio ir studentų suvažiavimo vadovės B. Badikonytės. Visiems priklauso padėka už gražiai įvykdytą Lietuvių Dieną.

Lietuvos laivinimo klausimu

RAŠO JUOZAS AUDENAS

Šių dienų spauda gerokai modernėjo. Nekartą joje randame įvairių straipsnių, kuriuose patys autoriai stato sau klausimus ir duoda ji juos atsakymus. Noriu ir aš tokia forma šiek tiek pabandyti rašyti.

Daug kas klausia, apie altu alijas VLIKE. Man, kaip nuo pirmųjų VLIKO dienų arti jo arba jame per 18 metų esant, kad pats aktualiausias klausimas buvo ir tebėra Lietuvos išsvietimos priešpaudos išlaisvinimas. Šita aktualiaji nepasikeitė ir neišnyks iki bus pasiektas tikslas, kuriam buvo VLIKas suorganizuotas. Kai Lietuva taps laisva, VLIKas nebebus reikalingas.

Be abejojimo per tokią ilgą metų eilę VLIKO rolė ir jo darbai gerokai pasikeitė. Kuomet buvo suorganizuotas VLIKas, jis, kaip vyriausiasis Lietuvos politinis organas veikė okupacijos metu pagrindinėje Lietuvoje, jis savo rankose turėjo ir jo darbams pritariančią tautą ir paslėptą karinę pajėgą. VLIKas tada žinojo, kad tam tikrose aplinkybėse jo rankose yra visa Lietuvos išlaisvinimo galia. VLIKas atsidūręs egziliuje to galės neteko. VLIKas egziliuje yra tik vyriausiasis talkininkas krašte kovojančiai tautai, bendromis jėgomis atkovoti Lietuvai laisvę.

Laiko eigoje, keitėsi ir pačios Lietuvos išlaisvinimo ar išsilaisvinimo sampratos. O per tiek daug metų gerokai pasikeitė ir tarptautinės sąlygos, kurios, svarbiausia, didele dalimi, sąlygoja ir Lietuvos išlaisvinimą. Vokiečių okupacijos metu, džioji Veliava taps paprastu ir nublukusiu skuduru.

Z. Pulinauskas.

veikdamas pagrindinėje, VLIKas samprotavo, kad žūtutinio karo eigoje, turės žlugti abu Galijotai: Nacių Vokietija ir Sovietų Rusija. Toje griuvėjų sankryžoje VLIKO vadovauja ma tauta apvalys kraštą nuo bet kurio priešiško likučio. Buvo apsiriki. Alijantų stiprinama, Sovietų Rusija išstūmė vokiečius, pati atsigavusi nuo pirmojo karo smūgių, neubirėjo, nes Aliantai to nenorėjo, bet priešingai visokeriopai ją rėmė. Dabar ir Aliantai ir mes matome, kad jie labai apsiriko, nes išsiaišgino sau didelį priešą.

Antra VLIKO ir didele daliai mūsų emigrantinės visuomenės samprata, tai Sovietų - Amerikos santykiams išitemptus, buvo priešidžiama galimas tarp šių kraštų ginkluotas konfliktas. Tokio konflikto atveju, būtu buvęs pagreitintas Lietuvos išlaisvinimas. Tokiu atveju, VLIKas, būdamas užsienyje, būtų galėjęs suvaidinti didelį vaidmenį Lietuvos laisvinimo eigoje. Ligi šiolei toks konfliktas neįvyko. Skaitykime kad ir šiuo atveju buvo apsiriki.

Trečias ir dabartinis momentas prasidėjo nuo 1954 m. pa baigos, kai VLIKas iš Vokietijos buvo perkeltas į Ameriką. Šiandien nei VLIKE, nei lietuvių visuomenėje tokių aiškių, bet apgaulingų sampratų, apie Lietuvos išlaisvinimą nėra. Dabar, tarp įvairių išsilaisvinimo sampratų, kaip revoliucijos, vietų Sąjunga, jos santvarka, liberalizacijos prasme evoliucija ir kt., mano dėta, stebinti tarptautinių jėgų žaidimą, kaip realią galimybę pagreitinu Lietuvos išlaisvinimą, reikėtų laikyti kolonializmo likvidavimą, kuris dabar yra populiariausioji tarptautinė blygybė.

PADĖKOS

Skaudaus praradimo valandoje iš mielių draugų ir iš lietuvių visuomenės susilaukėme daug jautrios paramos ir paguodos, kuri mums teikė jėgų ir stiprybės taip didelį gyvenimo smūgį atlaikyti. Neturėdama galimybės kiekvienam asmeniškai padėkoti, prašau priimti bent šiuos mano žodžius gilaus mūsų dėkingumo žerklan.

Sirdingai dėkojame A. V. parapijos klebonui T. J. Borevičiui, S. J. už rūpestį geulingu dienų eigoje: pašarvojimo, pamaldų ir laidotuvių metu, nulydint a. a. Juozą iki atsiveikimo vietos. Dėkojame visiems brangiems priteliams ir pažįstamiems, aplankiusiems velionį koplyčioje ir mums pagelbėjusiems paguodos žodžiu.

Ačiū visiems bačuliams ir suomeninėms organizacijoms už taip puikias gėlių puokštes, pintines ir vainikus, kurie pas kutinę Juozo kelią, jo karstą ir kapą paskandino vasaros žiedų gausybėje.

Labai dėkojame visiems, atsilankiusiems į gedulingas pamaldas ir nulydėjusiems šviesios atminties mūsų tėvą ir vyrą į amžino poilsio vietą. Gili mūsų padėka priklauso visiems užprašiusiems šv. mišias už a. a. Juozo vėlę. Dėkojame už suraminimo žodžius visiems, kurie mus prisiminė sėdvario valandoje ir sustiprino laiškais, telegramom ir užuojauta spaudoje.

Jūsų visų nuoširdumą mes giliai branginame: jis išliks visam laikui mūsų atmintyje gyvas.

Nijolė Akstinienė su šeima ir artimieji.

Mes matome, kad klasinis kolonializmas, prieš kurį sukurtas visas pasaulis, baigiamas likviduoti. Alžyras, po ilgų kruvinių kovų, jau yra laisvas. Visai neseniai, ir bene paskutinė, ramiai ir gražiai atgavusi laisvę, yra Jamaika. Todėl išnykus klasiškajam kolonializmui, ateis eilė panaikinti ir modernų kolonializmą, kurį vietų Sąjunga išplėtė Rytu ir Vidurio Europoje. Lietuva, Latvija ir Estija jau tarptautiniu mastu yra aptariamose sovietinėmis kolonijomis. Reikia manyti, kad juo toliau, juo labiau viešai bus puolamas sovietinis kolonializmas. Kada ir kaip efektingai Lietuvos laisvinimo eiga pasieks, eis jis vidaus jėgų sukilimu ar tarptautinių jėgų žaidimu, VLIKO rolė su visomis jo veikimo priemonėmis bus dar svarbesnė, negu dabar tarptautinėse ūkanose.

VLIKUI labai svarbu pažinti gyvenimą tėvynėje. Jis įvairiausiems kanalais seka ir visa pusiškai tiria pavergtosios tautos gyvenimą. Tam reikalingi peržiūri labai daug periodikos, išleidžiamos okupuotojoje Lietuvoje ir kitur, seka Vilniaus. Nukelta į 7-tą psl.

D. PETRUTYTĖ

Auklėti vaikus iš mažens

MAIRONIS IR

100 metų nuo mūsų tautos įkvėpėjo — Maironio gimtadienio ir 30 metų nuo jo mirties. Kartu su šia brangia sukaktimi lietuvių montessorininkai mini ir didžiosios pedagogės — M. Montessori mirties dešimtmetį. Šių sukakčių paminėjimui Amerikos Lietuvių Montessori draugija Čikagoje buvo suruošusi „Psichopedagoginių Montessori priemonių parodą“, kurioje labai plačiai ir nuosekliai buvo pavazuota, kaip Montessori metodo pagalba galima tikėtis Maironio tautinių idealų reali žaviuo išvilioje. Jei lietuviškoji visuomenė pasitenkins tik kalbomis apie lietuviybę, o nesu darys tinkamų sąlygų mažiesiems vaikams giliai įsisavinti lietuviybę priešmokykliniame amžiuje, tai perafrazuodami Maironį galime pasakyti: „Išnyksime kaip dūmas, nebūsimės!“

Maironis, Lietuvių Tautos Dainius, savo giesmėmis žadino ir kėlė tautos sąmoningumą, ne:

Ten močiutė užlingavo raudomis mane,
I krūtinę skausmą savo liejo nežinia.
Ten užaugau iškentėjęs aš kančias visas
Ir pamėgau pamylėjau vargdienių dūmas.

Kito kelio nėra ir išvilioje gyvenantiems lietuviams. Tik močiutė — motina tegali įkvėpti savo vaikams tautinę ištikimybę ir tai kūdikystės bei vaikystės amžiuje. Bet pirmiausia ji pati turi žinoti ir sąmoningai tikėti Marijos Montessori žodžiais, kad „tame bejėgiame kūnelyje slypi žmogaus dvasios didingumas, inteligencijos pradai“. Jų natūralus, neiškreiptas vystymasis priklauso nuo motinos sąmoningumo, nuo jų susipratimo kaip tautiniuose, taip ir auklėjimo uždaviniuose, žmogiskosiomis ir tautinėms galioms harmoningai formuoti reikalinga, kad iš pat pradžių motina prabilų ir vaiką savo siela. Sielos kalba tai savoji — prigimtoji kalba, kuri yra daugiau nei susižinojimo priemonė. Ji neabejotinai užtikrinimas, jei savo laiku bus išgyta, jog žmogus neliks nekūrybingas, nors ir svetimarne krašte gyvendamas bei svetimos kultūros supamas. Jos dėka, kiekvienas kūrybinis veiksmas pasi-darys svarių įnašų į bendrą kultūrą, tuo pačiu pateisindamas tautinę egzistenciją. Kaip pa-skiro žmogaus, taip ir tautos

tautos — ilgus amžius buvusios pavergtos, žiauriai slopinamos ir naikinamos. Jo giesmės per sunktos glia meile tėvynei ir josios skriaudžiamiesiems bei dvasiškai alinamiems vaikams.

Ilgai priespaudos ir sunkios vergijos metai daugelio lietuvių sąmonėse buvo pagundę tautinį abejingumą. Daugelis, užmiršę garbingą praeitį, buvo pradėję apsiprasti su nužemto veiko padėtimi ir jau pradėję džiaugtis trupiniais, nužėbiais — Lietuvos Dainius Maironis, kuris galingomis savo giesmėmis kėlė tautą iš apsnūdimo, vesdamas ją prie tautinio susipratimo, prie dvasinio atgimimo. Kas išugdė įgimtą Maironio talentą? Kas įkvėpė pamėgus savojo krašto? Kas išie-bė meilę vargšams sėmėgiams? Kas? Į šį klausimą geriausiai atsakymą duoda pats Maironis savo eilėraštyje „Mano gimtinė“:

vertingumą, nulemia kūrybinę dvasią. Be jos savo buvimo ne išprasmina žmogus ir be jos išnyksta tautos. Todėl anuometinis Maironio šaukšmas. „Gėbėkime kalbą...“ yra giliai prasmingas ir dabar.

Žvelgiant iš laiko perspektyvos, tikra žodžio prasme, Maironis yra dvasinio ir tautinio Lietuvos atgimimo Dainius, ko vingasis pranašas už tautos laisvę. Jis drąsiai mėto naujas idėjas, kurios uždega jaunas kūlines ryžtu dirbti ir kovoti dėl laisvės, dėl nepriklausomybės, kuri daugeliui tada atrodė tik utopija. Maironis, įžvelgdamas pavergto žmogaus gilią tragediją, kuri reikiama dvasios apatija bei baime panorėti tapti sau žmogum, pirmoji eilė lietuvių sąmonėje ugdė ir gaivino pasitikėjimą savimi, ugningas poetiškas posmais šalinamas menkavertiškumo kompleksus.

Jau dvidešimt metų kai vėl tėvyneje „naktis be aušros“, o mes, atskeltoji tautos dalis nuo pagrindinio kamieno ir gyvenantįjį laisvajame pasaulyje ir netampame gerbūvio vergais? Ar mes besuprantame savo brolių ir sesių didvyriškas kovas jų kančias ir vargus, kurie išreiskiami šitokiais posmais:

„Sese, pink vainiką rūty, atnešk paslapčia.
Broli, juodą medžio kryžių pastatyk nakčiai...“

Ar Maironio nemarios laisvės idėjos nėra nustelbiamos civilizacinio triukšmo? Ar greit bandydami prisitaikyti, ne prarandame tikrąją laisvės sampratą? Ar nelegvapėdisškai kartais džiūgaujame, kad svetimųjų vandenų esame nešami pasroviui? Jei taip, ar tai ne ženkla tautinio sąmoningumo bruožas, lietuviškosios asmenybės neminko?

Paskelbė šiuos metus „Maironio Metais“, nepasitenkinkime pabėrę gražių, sentimentalio žodžių, bet prisiminkime Maironio raginimą: „stokim į darbą, kaip milžinai“, įieškokime realių kelių ir būdų kaip išlikti sąmoningais savo tautos vaikais, kaip atsispirti svetimos kultūros įtakai, nepaaukojant savosios ir nepanekinant svetimosios.

Šio tikslo geriausia galėsime siekti per gilesnį mažojo vaiko supratimą. Maironio idėjų perpratimas ir jų gyvenimiškas pritaikymas tampriai yra susiję su kūdikio ir vaiko išgyvenimais, kurie sudaro pagrindą žmogaus galvosenai, tautiniam sąmoningumui tarpiti ir reikštis, bei dvasinei kultūrai nepriklausomai nuo pašalinio įtakų pietotis. Palikę mažuosius vaikus nuošaliai, veltui sielosimės lietuviybės išlaikymą, nes laiku neįdiegti tautiniai jausmai, vėliau bus jaučiama tartum nereikalingas priedas prie asmenybės. Tokiu būdu mūsų idėjos jiems bus svetimos, o mūsų kovos ir kančios už lietuviybę — beprasmiškos. Štai, kokių paprastu keliu žengia nutautėjimas ir išvilių gretas.

Maironio prikelti Lietuvos vaikai, susipraskim ir supraskim, kad vaikas yra žmogaus asmenybės kūrėjas. Ar toji asmenybė turės lietuviškus bruožus bei išpaudus, ar ji bus suformavusi tautinės atmosferos supama tai priklausys ne tik nuo tėvų, bet nuo visos lietuviškosios visuomenės sąmoningumo mo auklėjimo klausimose. Ne gana įpareigoti tėvus, bet jiems reikia ir padėti.

Auklėjimo esmė šiandien su daro specialios aplinkos paruošimas, kad vaiko psichinės ir intelektualinės galios, glūdinės jame potencialinai pavidalės, galėtų laipsniškai atsiskleisti ir teigiamai vystytis.

Štai pirmasis ir pagrindinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, visų sričių kultūrininkų bei visuomenininkų uždavinys — suorganizuoti stiprią apsaugą pačiose pirmosiose fronto linijose, kurias užpildo ištisai armija mažųjų lietuviukų iki 6

metų amžiaus. Lietuviybės išlaikymo kovose tai pati silpniausia sioji strateginė vieta. Pro ją nu-tautėjimas kulverčiais veržiasi: mūsų gretas, o mes vis žodžiais, filosofavimais stengiamės jį sulaukyti.

Mes, kaip tie žydai, tvirtai laikomės Senojo Testamento tezės, kad „Dievas sutvėrė Adomą“ — suaugusį žmogų — ir kurį ir dedamos visos viltys, nors jos per amžius fatališkai dūžta — pradedant rojų ir pasiekiant nelaimių verpetuose, karų bei revoliucijų sukuriuose. Tačiau Naujojo Įstatymo era, prasidėjusi Kūdikiu, nešančiu išganymą, taiką ir ramybę, dar ir šiandien daugumos tebelatoma nerealiu dalyku — utopija. Ne, tai ne utopija, bet tikrovė, tai tiesa, kurią pats Kristus yra paskelbęs ir kurią vis iš naujo mums bando apreikšti vaikai. Bet mūsų išdidumas neleidžia: tos tiesos spinduliams prasiskverbti į mūsų protus ir paliesiti mūsų širdies stygas. Marija. Montessori, jos gilaus mokslo išvalgumo dėka, pavyko pralaužti tai, ko daugelio protai nepajėgia suprasti, kad tik per vaiką teįmanomas žmonių atgimimas — taikus tautų sugyvenimas, kūrybinis lenktyniavimas. Tiesa, retkarčiais ir mes prisimename mūsų mažuosius vaikus sąryšyje su lietuviybės išlaikymo problema, bet labiau kaip „papildinius“, kurie turėtų būti išmokomi myleti tautos kalbą ir papročius. Bet niekuomet mes apie juos nekalbame, kaip apie „veikėjus“, galinčius veikliai prisidėti prie lietuviybės išlaikymo.

Iš tikrųjų tik mažame vaike glūdi ta nuostabioji galia įsivaivinti (ne išmokyti) tėvų kalbą, papročius ir kultūrą kaip tvirtai, kad jie tampa neatskiria ma žmogaus asmenybės dalimi per visą jo gyvenimą. Lietuviybės išlaikymo problema glūdi pažinime įgimtųjų vaiko galių ir mūsų sugebėjime sudaryti palankias sąlygas priešmokykliniame amžiuje, kad tos galios natūraliai stiprėtų vis giliau įleisdamos šaknis tautinėje kultūroje. Nepadėję lietuviybės pagrindų iki mokyklinio amžiaus, veltui vėliau mes bandysime juos dėti, stiprinti, lipdyti. Tai tas pats, kaip namų statymas ant smėlio ir rūpinimasis kad jie negriūtų. Kovoje už tautinę ištikimybę mums keldrožiu bei švyturiu gali būti moksline pedagogikos kūrėja — Maironio bendraamžė — Marija Montessori.

Gal pasakysime: Kas čia bendro tarp Maironio, Montessori ir lietuviybės? Geresnių kūrėjų viltį, pergalę ir laimėjimą, tėvynės išsilaisvinimą bei su tuo susijusių kitų problemų sekmingą išsprendimą, Maironis įžvelgia žmogaus dvasios atgimime. Šį savo ištikinimą gana važdžiai jis yra išreiškęs eilėraštyje „Vilnius“, sakydamas:

„Bet jo skundais neatsimsi:
Tiktai kad pats dvasia atgimsi“.

Dvasios atgimimas Maironiui reiškia besąlyginę meilę Dievui ir žmogui, meilę kalbai, kraštui ir tautai, meilę mokslui ir darbui. Meilė, pagal Maironį, turi būti lydimas valingo ryžto, kiato darbo ir aukos dvasios, bet ne aimanų, verkšlenimo, dejonų: „Šalin nusiminę dusavi mai skaudūs jie silpnina dvasią paikai“.

Montessori auklėjimo doktrina irgi remiasi griežtu posūkiu į dvasios atgimimą, į jos pirmą vėją žmogaus veiksmuose. Dvasios primatas vyrauja visos jos pedagoginės sistemos. Maironis, kaip poetas, skatina apsisąvoti dorybėmis, o Montessori, kaip pedagogė, nurodo kelią ir patiekia priemones kaip tas dorybės iš pat mažens ugdyti, kad jos prastų gražiausio žiedais jaunystėje ir neštų deringų vaisių vėlesniame žmogaus gyvenime.

Montessori dėka psichologinių atradimų, buvusią pasaulinę žiūrinę pedagogiką įstatė į mokslines vėžes, tuo būdu geriau sia pasitarnaudama ir pasaulė

Nors mūsų, broliai nedaugel yra,
Tačiau tvirti mes, jei riš vienybė;
I darbą stokim vyras į vyrą:
Sujungtos rankos suteiks stiprybę.

Lai šis Maironio posmas su ti už tautinių idealų nemirtingą drąsos ir ištvermės kovo gumą naujomis priemonėmis.

TOBULINA AUDIMO FABRIKUS

Dominion Textile Co. Sherbrooke, PQ, į audimo fabrikų tobulinimą, pakeičiant mašiną, įdėjo 62 mil. dolerių. Tobulėjant savo tekstilėi, mažiau bus reikalaujama užsieninių prekių, kurių jau šiemet sumažėjo iki pusės.

J. PYRAGIUI 50 METŲ AMŽIAUS

Rugpjūčio 31 d. Luebecke gyvenančiam ilgamečiui BALFŲ atstovui ir VLIKŲ Vykd. Tarybos Informacijos bendradarbiui Jurgiui Pyragiui suka ko 50 m. amžiaus. Sukatuvi ninkui pagerbti pobūvis jo bendradarbių ir bičiulių buvo su rengtas rugp. 31 d. Vykd. Taryba sveikina sukaktuvininką.

RABINAI IR ANTISEMITIZMAS.

Švediją pasiekė žinios iš gerai informuotų Maskvos sluogūnių, kad iš dyvikos vienintelė Sovietų Sąjungoje rabinų mokyklą lankiusiųjų studentų, de vyriams užsieninių prekių, kurių jau šiemet sumažėjo iki pusės.

— Londone atidarytas Kana nos turizmo biuras, kuris bendradarbiaus su kitomis Kana dos institucijomis Anglijoje.

SEIRIJŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS

Voratinkliai nesidraiko be vėjo

30.

Barvainis „Tiesoje“ vieną gražų vasaros rytą perskaitė: „... Šiltą 1959 metų liepos naktį — pirmą kartą po antrojo pasaulinio karo — į tėvų žemę, į Tarybų Lietuvą atvyko didelė Jungtinės Amerikos Valstybėse gyvenančių lietuvių grupė. Vilniaus aerostotyje svečius sutiko vilniečiai, la rybų Lietuvos vyriausybės nariai, su Ryšių su užsieniais palaikyti draugijos pirmininku draugu Ratomskiu ir užsienio reikalų ministru draugu Preikšu priėmė, partinių ir visuomeninių organizacijų atstovai, rašytojai, žurnalistai, giminės ir pažįstami.

„Štai iš lėktuvo lipa pažangus Amerikos lietuvių rašytojas, „Laisvės“ laikraščio vyriausias redaktorius Rojus Miza ra, išvykęs į Lietuvą prieš 45 metus. Darbininkas Stanislovas Penkauskas tėvų žemės nematė 55 metus! O Niujorko „Aido“ choro vadovė Mildred Janušionytė — Stenslerienė čia pirmą kartą — ji gimė Amerikoje... Jų akys spindi džiaugsmo ašaros... Jaudinantys pirmieji žingsniai tėvų žemėje... „Svečių jausmus ir mintis išreiškia R. Miza: —

Nors mus skiria tūkstančiai mylių ir ilgai nesimatėme, iš gilumos širdies sakau jums, broliai ir sesės, mes jaučiamės esą jūsų dalimi, sielojamės jūsų sielvarta, mes džiaugiamės jūsų džiaugsmais, jūsų pasiekimais...“

„Pirmąją vėsnagės dieną svečiai pradėjo susipažinti su Vilniumi. Žaliomis liepomis pasipuošusiu Stalino prospektu pirmiausia jie nuvyko į Gedimnio pilį...“

— Gedimino — gerai. Bet Stalino? Stalinas juk nuvainikuojamas? — pagalvojo Barvainis ir sustojo skaitęs „Tiesos“ ap rašymą.

— Na, jeigu amerikoniškai jau atvyko, nors tai tikrai pirmasis ir vienintelis užjūričių atsilankymas, tai tikriausia jie atvyks ir į Klaipėdą. Ne veltui gi juos čia valdžia atsivežė, — svarstė Barvainis patys patys. — Tat svečius patys pamaty sime, gal ir pasikalbėsime...

Labai keistą įvykį sovietinėse sąlygose tą rytą Barvainis išgyveno: pas jį, atėjo moteris, kuri paprašė aukos... bažny čiai.

— Daktare, Tamsta neabejotinai matei čia pat Klaipėdoje statomą bažnyčią. Tai visų lietuvių auka tėvynei ir mūsų uostamiesčiui. Tur būt tamsta girdejai, kad aukos šiai bažnyčiai renkamos visose Lietuvos bažnyčiose. Aukų atsiunčia

ir Amerikos lietuvių.

— Tai tur būt ne tie, kurie dabar yra atvykę į Lietuvą, — neišsilaikęs, pertraukė moters kalbą dr. Barvainis, ir susigriebė: — Atsiprašau pertraukęs tamtos kalbą.

— Žinoma, daktare, ne šitie, — nereaguodama į Barvainio įsiterpimą ir atsiprašymą, tęsė moteris, — bet Amerikoje yra daugiau lietuvių ir nepalyginamai daugiau patriotų, kurie mums gelbsti aukomis ir siuntiniais, — tai jie ir mūsų bažnyčios statybai padeda. Jie siunčia aukų. Ir aš atėjau tam tikslui aukos prašyti iš Tamstos... —

Barvainis susirūpino. Viena, jam nepažįstama moteris. Antra, jis ir pinigų neturėjo. Moteris, pastebėjusi jo susvyravimą, pasakė:

— Daktare, būk tikras: nors manęs nepažįstate, gal niekad ir matęs nesate, gal daugiau ir nematysite, bet jums blo ga nepadarysiu. Aš dalyvauju lietuvių solidarumo vajuje ir jūs manau esat lietuviškojo solidarumo vertu dalyviu... —

— Gerai! — tvirtai atsiliepė Barvainis. — Tiktai turėsite palaukti, kol gausiu algą.

— Malonu. Mielai ateisiu, kada pasakysite. — Tai bus mėnesio gale, maždaug po dviejų savaičių.

— Gerai, daktare! Ačiū jums. Bendromis įėjomis su kursime šį tautos paminklą prie Baltijos krantų, vietoje, iš kurios praeityje buvo puolama mūsų valstybės priešų iš vakarų... —

— Suprantu. Bet ar tamsta manai, kad šį paminklą tikrai pasiseks pastatyti ir niekas nesukliudys? —

— Ooo... to aš negaliu pasakyti. Daugelis mūsų pas tangų nueina veltui... Mūsų draugai iš rytų, žinote, kietesni ir žiauresni, negu mūsų priešai, eję iš vakarų... Daktare, čia nei bandymas, nei rizika, — čia mūsų tautos gyvybės ir ryžto faktas nepasiduoti nešantiems lietuvių tautai mirtį! —

— Tamsta švelniai kalbi... Na, geriau atsargiau. Bet ar tamsta manai, kad ši auka bus naudinga? —

— Taip! Juk eina garsas per visą Lietuvą. Tarytum mūsų Maironio giesmėje:

Eina garsas nuo rubežiaus, — Žirgų reiks balnoti... Žirgų mes balnoti negalime, bet garsas eina ir mes į jį atsiliepiame... Per visą Lietuvą. Tai ne Maironio būda, bet Mahatmos! — pasyvaus pasipriešinimo... Kuo gi mes dabar galime pasipriešinti? Žinau, kad yra abejojančių žmonių šio žygio tikslingumui, bet manau, kad mums beliko tik tai vienas kovos už teises būdas — pasyvaus pasipriešinimas. Daktare, atsiminkite — tai didelis ginklas. Tai ginklas, jeigu mes visi būtume gerai susipratę, ir solidarūs, — tai būtų ginklas, kuriuo mes tikrai nugalėtume didžiulįjį savo priešą, nežiūrįnt jo visų priemonių žiaurumo!

— Gal tamsta ir teisi. Bet ar užteks ryžto?

— Tai pareis nuo mūsų solidarumo. Todėl solidarumą ir ugdykite. O solidarumui reikia ne tik susipratimo, bet ir pasiūkojimo. Tad ugdykite šias dorybes, kuriose glūdi mūsų tautos ateitis.

— Taip. Tai po dviejų savaičių. Kiek galėsiu.

— Ačiū ir sudiev.

Nuėjęs į ligoninę, Barvainis sužinojo nekasdienišką žinią: į ligoninę rado atvežtą vežimą naujų chalutų. Ligoninėje nesuprato: kas čia atsitiko, kad taip nei iš šio, nei iš to atvežė visą vežimą naujų chalutų, kai ligšiol senus chalatus ten ka lopyti, taisyti... Reikalas paaiškėjo, kad ligoninės vado vybė gavo įsakymą pasiruošti priimti svečius iš Amerikos.

Po miestą sklido gandas: Į Klaipėdą atvyksta pažangieji svečiai iš Amerikos... Kas nuostabiau, nuo ypač buvo nustebinti Klaipėdos gyventojai, tai tuo faktu, kad didžiųjų gatvių didžiosiose krautuvėse pasirodė daugiau prekių ir įvairių prekių, kokių ligol nebuvo. Žmonės apgulė krautuvėse, nuo kurių eilės nusitęsė po puskilometrį.

Tada klaipėdiečiai suprato Chruščiovo pasisakymą po jo atsilankymo Vadivostoke, kur taip pat gyventojai buvo nuste binti prekių krautuvėse pagausėjimu.

„Tai Potiomkino kaimai — Potiomkinskija derevni“!

1) Potiomkin — carienės Kotrynos II meilužis, 1787 m. carienę vežęs į Krymą ir pakeliui pastatęs dekoratyvinių gražių kaimų su patenkintais valstiečiais, nuo ko tas apgaulingumas gavo plačiai pasklidusį „Potiomkino kaimų“ vardą. Potiomkino kaimų praktika ypač buvo išplitusi Stalino laikais, bet ir Chruščiovas, kaip ir Katrė II, buvo bovijamai „Potiomkino kaimais“, apie kuriuos Vladivostoke netikėtai prisėlinusi prie jo pasakė viena darbininkė. Red. kalbėjo vyresnės kartos žmonės mokslus eję carinėse rusų mokyklose, kur vis dėlto „Potiomkino kaimai“ buvo aprašyti rusų istorijose.

Greit mieste buvo žinoma, kur pažangieji Amerikos lietuvių apsisistos, kur lankysis, nes viskas iš anksto buvo užplauota, įsakyta ir nustatyta. Visas miestas pasikėlęs ir susijau dinęs laukė svečių iš Amerikos. Laukė ir ligoninė ir ruošėsi juos priimti.

Visas ligoninės personalas gavo naujus chalatus, naujas skepetaites, naujus žiurustus. Viskas buvo švarinama, valoma. Per miestą sklido gandas, kokios įmonės bus lankomos ir kas daroma, kad Amerikos svečiai rastų viską geriau ir gražiau, negu Amerikoje. Visi gi žinojo Chruščiovo šūkį: Pasi-vyti ir pralenkti Ameriką!

Daugiau bus.

Dainava ir Gyvataras Windsore

SU SOLISTAIS, KOMPOZITORIAIS IR DIRIGENTAIS

Mums, Šiaurinės Amerikos, pačios šiaurės gyventojams ne dažnai pasitaiko progų pamatyti bei išgirsti solistus bei ansamblius, residuojančius „Pasaulio lietuvių sostinėje“, todėl tokiai progai pasitaikius ypač atkreipiame dėmesį. Iš spaudos sužinojome, kad ten ir ten, o dažniausia didžiausioje lietuvių kolonijoje — Čikagoje iškyla vienas kitas solistas, menininkas, bet turime laukti kar tais keliais metais, kol patys pa matome ir išgirstame. Windsore tokia progą pasitaikė, kai kaimą pamatėme ir išgirdome pirmą kartą. Todėl gal verta pa sakyti savo, Amerikos šiaurės čio išpūdžius, ir numones, ypač gal, kai pačios „Pasaulio lietuvių sostinė“ kultūrinių rei šinių vertintojams savieji reiš kiniai per ilgą laiką pasidarė kasdieniški, gal ir nublunka, bent jau nusloja savo aštrumo ir svygumo.

Dainavos ansamblis jau ne niai pažįstamas, bet jis laiko bėgyje nestovi vietoje — kin ta. Laikui bėgant kinta ir žmo nių nuotaikos, ypač nutolsta da lis jaunimo, pasiduodama vie tos sąlygų veikimui. Kultūrine prasme, ta dalis jaunimo, kuri mažiau paiso tėvų ir lietuviškų jų mokyklų bei organizacijų įtaigojimų, ypač amerikoniškos. O amerikoniškas, kultūrine prasme, yra lietuvių nusivertini mas, perėjimas į žemesnio kul tūrinio lygio būseną. Nes ame rikoniškos mokyklos paruošia gerų specialistų, bet siaura spe cialybės prasme, o bendrojo iš silavinimo beveik neduoda, jau nimą, kultūrinę prasme, palik damos primityvo stovyje. Susi darant tokio pobūdžio masei, kultūrinis darbas europine plas me, tampa nepaprastai sunkus. Tas negali neatsiliepti ir lietu viškajai kultūrinei veiklai. Tat jeigu Dainava sugeba išlaikyti kolektyvą apie 60 asmenų, gar bė jo vadovams, jų talkinto jams ir patiems ansamblie čiams, kad jie aukojas lietuvi škajai kultūrai, kuri yra dalis ir visąžmoniškosios kultūros.

Ansamblui talkino solistai — M. Kriškauskienė ir J. Vazne lis, ir ansambliuose ir solo. La bai įdomu buvo juos išgirsti, ypač skaičius spaudos atsiliep ių.

Monika Kriškauskienė turi nių gražaus tembro lyriškai kolar a Sodeika, toks pat gajus ir jud tūrinį balsą. Pildomieji daly

rus, kaip ir anksčiau buvęs. Jam, kaip dirigentas, talkina A. Šimkus, žymiojo Stasio Šim kaus sūnus, pažįstamas nuo konservatorijos laikų, kai jis studijavo fortepioną. Dabar A. Šimkus vargonuoja ir diriguo ja. Žinovai teigia, kad jo įna šas Dainavos ansamblui esąs žymus. Rašantysis tačiau ma no, kad, norint geresnės sek mės, A. Šimkui verta būtų gi liau pastudijuoti dirig-mo tech niką. Visų pirma dirigentas tu ri žinoti, kad jo valingumas, ne fizinių mostų stiprumas, nele mia dinamiką. Mažu mostu at siekiant didelę dinamiką diri gentas laimi ir publikos dėme sio sutelkimą chorui. O diri gentų lietuviams reikia. Diri gentų labai mažai beturime, to dėl naujų žmonių, kaip A. Šim kus, atėjimas prie dirigento pul to sveikintinas dalykas.

Dainavos ansamblis turi gra žių balsų ir yra pasiekęs gero susiderinimo laipsnį. Viena lyti š kumas didelis, ir tai yra geras choro atsieikimas. Atrodo, kad sopranai turėtų būti dar stipres ni ir dar daugiau pirmauti ki tiems balsams, bent jiems „ne užsileisti“, nes sopranai chore — vedamasis veiksnys.

Labai gaila, kad mūsų daini s publikos neturi augštesnio nu zikinio išsilavinimo ir žavisi dau giau menkesnės vertės daly kais, ir tuo jau verčia chorą pa siduoti čia vadinamai „popu lar“ (iš tikrųjų — populace) madai, kuri muzikaliai neišlavi niai ir mažai pasiduodančiai publikai daugiau patinka, negu vertinga muzika.

Dainava lietuvių Dainoje pildė labai didelę, jau net per kiautą, programą, kuri ne vi suose numeruose buvo skėnrai gai išpildyta, tačiau bendrai — gerai, augščiau net už eilinių chorų išpildymą.

Ansamblui talkino solistai — M. Kriškauskienė ir J. Vazne lis, ir ansambliuose ir solo. La bai įdomu buvo juos išgirsti, ypač skaičius spaudos atsiliep ių.

Monika Kriškauskienė turi nių gražaus tembro lyriškai kolar a Sodeika, toks pat gajus ir jud tūrinį balsą. Pildomieji daly

rus, kaip ir anksčiau buvęs. Jam, kaip dirigentas, talkina A. Šimkus, žymiojo Stasio Šim kaus sūnus, pažįstamas nuo konservatorijos laikų, kai jis studijavo fortepioną. Dabar A. Šimkus vargonuoja ir diriguo ja. Žinovai teigia, kad jo įna šas Dainavos ansamblui esąs žymus. Rašantysis tačiau ma no, kad, norint geresnės sek mės, A. Šimkui verta būtų gi liau pastudijuoti dirig-mo tech niką. Visų pirma dirigentas tu ri žinoti, kad jo valingumas, ne fizinių mostų stiprumas, nele mia dinamiką. Mažu mostu at siekiant didelę dinamiką diri gentas laimi ir publikos dėme sio sutelkimą chorui. O diri gentų lietuviams reikia. Diri gentų labai mažai beturime, to dėl naujų žmonių, kaip A. Šim kus, atėjimas prie dirigento pul to sveikintinas dalykas.

Dainavos ansamblis turi gra žių balsų ir yra pasiekęs gero susiderinimo laipsnį. Viena lyti š kumas didelis, ir tai yra geras choro atsieikimas. Atrodo, kad sopranai turėtų būti dar stipres ni ir dar daugiau pirmauti ki tiems balsams, bent jiems „ne užsileisti“, nes sopranai chore — vedamasis veiksnys.

Labai gaila, kad mūsų daini s publikos neturi augštesnio nu zikinio išsilavinimo ir žavisi dau giau menkesnės vertės daly kais, ir tuo jau verčia chorą pa siduoti čia vadinamai „popu lar“ (iš tikrųjų — populace) madai, kuri muzikaliai neišlavi niai ir mažai pasiduodančiai publikai daugiau patinka, negu vertinga muzika.

Dainava lietuvių Dainoje pildė labai didelę, jau net per kiautą, programą, kuri ne vi suose numeruose buvo skėnrai gai išpildyta, tačiau bendrai — gerai, augščiau net už eilinių chorų išpildymą.

Ansamblui talkino solistai — M. Kriškauskienė ir J. Vazne lis, ir ansambliuose ir solo. La bai įdomu buvo juos išgirsti, ypač skaičius spaudos atsiliep ių.

kai nesudarė sąlygų parodyti platesnę balso skalę. Balso pa statymas turi savumų. Repertu aro dalykai neleido solistei pa rodyti ir kolaratūros sugebėj ių — nei trilių, nei statatų, bet atrodo, kad jos balso leng vumas turėtų tai duoti. Šiltas balso tembras, graži išvaizda sudaro palankų solistei vaizdą. Dar jaučiamas kaikuris svyravi mas tembro išlaikyme ir išlygi nime. Bendras vaizdas tačiau geras, simpatingas.

Jonas Vaznelis, iškart pasa kykime, — Dievo duotas to sas. Jau per pamaldas jis pada rė stiprų išpūdį. O koncerte vi sus sužavėjo. Plačios skalės, di delio pajėgumo, gražaus tem bro, turtingo gražiais obeit ois boso savininkas, J. Vazne lis yra ne tikta puikus solistas, bet ir sąmoningas turį jautrią sielą asmuo. Geram solistui ma žia turėti meniškai gilią sielą, gerą protą. J. Vaznelis visa tai turi su kaupu. Vienas jo lig šiolinis šioks toks nedateklus — silpnokos pačios žemumos. Bet už tai vidurių ir augštesmos — didelio grožio ir didelio pa jėgumo. Ypač sužavėjo jo iš pildytieji Vanagačio — Jakube no ir Jakubėno kurinčiai — „Dzūkų kraštas“ ir „Kol jau nas nevedęs buvau“. Profesinei operai J. Vaznelis būtų tikras radingys.

Prof. Vl. Jakubėnas Daina vai ir solistams bi vo pianistu ir palydovu. Publika jį sveikino ir už jo kompozicijas. Rašant ysis gi daugiausia susižavėjo jo jau suminėtais kurinėliais. Jie nedideli, bet žavingai gražūs, nepaprasto nuosirdumo. Gaila, choro nesėkmė neleido pasigro žėti „Tremtinių ir išvežtųjų giesmė“. Bendrai, iš Vl. Jeku bėno išaugo didelis, modernus ir pajėgus kompozitorius. La bai gaila, kad jis per daug už imtas pamokomis ir mažai lai ko skiria kūrybai, kuriai jis pa sirošęs ir subrendęs.

Lietuvių Dienai šokių įnašu prisidėjo Hamiltono „Gyvata ras“, vedamas G. Breichmanie nės, kuri, turėdama gerą patir tį ir pati daug dirbdama, savo vedamą šokių grupę išskėlė au gščiau bendrojo lygio.

Bendrai, dabartiniai liauti niai šokiai, komponuojami ats kirų asmenų, jau įsėina iš tauti nių — liaudinių šokių lygio ir a tėja prie baleto, ypač jeigu jie rimčiau paruošiami, tiksliau su repetuojami. Taip atrodo ir G. Breichmanienės vedamieji „Gy vatara“ šokiai.

Meistriškai akordeonu šy kiams grojo F. Strolia, puikiai valdąs instrumentą ir muzikaliai perduodąs muzikos grojamus dalykus.

Bendras koncerto išpūdis ge ras, atatinčias Lietuvių Dienos paskirtį.

J. Kardelis.

KULTŪRINĖ KRONIKA

TREČIOJO LIETUVOS PREZIDENTO DR. KAZIO GRINIAUS

Atsiminimų 2-ras tomas jau išleistas

Dr. Kazys Grinius „Atsimi nimai ir Mintys“, II tomas, išlei do Dr. Kazio Griniaus komite tas: Kristina Grinienė, komite to garbės narys „Dr. Pijus Gri gaitis, pirmininkas, Mėčys Mac kevičius, vicepirmininkas, Myko las Simokaitis, izdin., Dr. Bronius Zubrickas, izdo globėjas ir Mar tynas Gudelis, sekr. Spausdino ir gaunama: „Naujienos“, 173 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Kaina nepažymėta, bet aš mo kėjau \$ 5. 253 pusl. ir priede: keletas dokumentų Seinų Vys kupijos istorijai (1818—1873) 32 pusl., numeruotų citatų ver timai — 13 pusl., pirmojo to mo, išleisto 1947 m. Vokietij joje, vardinys — 12 pusl. ir šio tomo vardinys — 7 psl.

Turinys apima Dr. K. Gri niaus atsiminimus nuo 1901 iki 1906 metų.

Šis tomas gerame popieriuje ir įristas į viršelius. Šią, didelio Lietuvos valsty bininko ir buvusio Respublikos Prezidento, knygą kiekvienas susipratus lietuvis turėtų įsigyti ir perskaityti.

S. Paulauskas.

LIETUVIŲ STUDIJŲ SA VAITĖ VOKIETIJOJE

Rugpjūčio 21—28 d. Koe nigsteine (Taunus), Fed. Vo kietijoje, įvyko Lietuvių Studi jų Savaitė sutraukusi per 100 dalyvių. Savaitėje, paskaitas, pranešimus skaitė V. Banašius, Tėvas A. Bernatoniš, prof. dr. Z. Ivinskis, kun. Br. Liubinas, prof. A. Maceina (jis buvo ir Savaitės moderatorium), dr. J. Norkaitis jr., dr. P. Rekaitis, E. Simonaitis, R. Spalis, J. Sta nkaitis, dr. K. Didzgiris. Savai tės metu paminėtas Maironis, be to, buvo Europos Liet. Fron to Bičiulių, Vokietijos Ateit ninkų Sendraugių ir studentų reitinės konferencijos, evange likų jaunimo susirinkimas ir skautų bei skaučių bendrijos su eigos.

ISKĖLĖ IŠ LIETUVOS KILUSĮ DAILININKĄ

Vokiečių spauda teigiamai iš kėlė vieno pirmaujančių šių die nų Amerikoje dailininkų — Ben Shahn — kūrybą, pažymė da, kad dailininkas yra gi męs 1898 m. Lietuvoje, Kaune ir 1906 m. su šeima emigravęs į JAV. Ligi rugs. 9 d. Shahn paveikslai yra eksponuoti vals tybinėje meno galerijoje Ba ben-Baden mieste. E.

PREL. J. BALKŪNAS

Baigdamas poilsio kelionę V. k. Europos kraštuose, Tau tos Fondo pirm. prel. J. Balku

LIETUVAITĖ LAIMEJO PREMIJĄ

Komitetas remti tremtiniam (Adoption Committee tur ai to displaced persons) pratę. Kalėdų progą buvo paskelbęs konkursą parengti projektą ka lėdinei kortelei. Konkurso da lyvių tarpe buvo ir Birutė Gird vainytė iš Memmingeno, Vo kietijoje, neseniai laimėjusi antrąją premiją. E.

● Dail. Česlovo Kontrimo ak varėlės kūrinių paroda. Ji ski ta dailininko 60 m. metinės paminėti. Daugiausia buvo dar bu, vaizduojančių Nemuno krantus, Lietuvos ežerų vaiz dus, pajūrį ir kitas vietoves. Pa rados lankytojus dar patraul darbai iš ciklo „Žemaičių i pročiai 19 amž. pradžioje“.

● Vilniaus dailės muzėjuje at daryta sovietinių dailininkų kū rinių paroda. Ji sukomplektuo ta iš darbų, kurie buvo parody ti 1961 m. dailės parodoje Ma skvoje.

● Vingio parke koncertavo Če koslovakijos Mirko Foretos va dovaujamas džazas.

● Liudo Giros gimimo metinė mis, VIII. 26, žvejybinis L. Gi ros vardo laivas - traleris tą su kaktį minėjo prie Afrikos kran tų.

● Dail. K. Šimoniui sukakus 75 m. amž., įsaku „už nuopel nus vystant lietuvių tarybin vaizduojamąjį meną“ jam teiktas nusipelnusio meno vei kejo garbės vardas.

Visų dėmesiui!!!

LABAI SVARBŪS SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ NUTARIMAI

Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ direktorių posėdis nutarė.

Kiek galima, paskubinti Mašinų Fondo vajų, kreipian i į Vajaus talkininkus, prašant juos imtis naujų žygių ir kre iantis į tautiečius, ypač NL skaitytojus, kad jie skirtų Mašinų Fondui įnašų;

Kol vyksta Mašinų Fondo vajus, pratešiamas ir naujų kaitojų verbavimo vajus. Visi nauji „Nepriklausomos Lie uvos“ prenumeratoriai, o taip pat ir tie, kurie kažkada buvo renumeratoriais, bet dabar jau tokiais nėra, — visi „Nepri lausomą Lietuvą“ gauna už pusę prenumeratoriaus kainos me ams: Kanadoje už 2.50, Amerikoje už 2.75, visur kitur už 3 tolerius.

Išleisti naujomis mašinomis specialų leidinį, skirtą lie uvių iškūrimui Kanadoje, drauge ir Mašinų Fondo vajaus alkininkams ir visiems dalyviams; šiam tikslui medžiagą jau labar prašoma siųsti, su fotografijomis, Neprik. Lietuvos ad esu: 7722 George St., LaSalle — Montreal, Canada.

Jieškomi mecenatai. Yra tautiečių, dėl įvairių priežas ių patekusių į sunkumus, ligų, invalidumo ir kitų nelaimių, et nori „Nepri. Lietuvą“ skaityti. NL redakcija nemokamai iunčia sanatorijoms, prieglaudoms ir kaikiuriams pavieniams smenims, bet visų prašymų negali patenkinti. Ar neatsirastų autiečių, kurie tam tikslui galėtų paaukoti po keletą dolerių? Šio tokio fondo už savikainą tiems nepajėgiantiems užsimokėti smenims būtų laikraštis siunčiamas dovanai. Kas galėtų, pra omi atsiliepti.

Mašinų užpirkimas jau pradėtas. Viena jų, paruošia moji dalis jau nupirktas, o dėl pagrindinių eina tiesiogės de rybos. Todėl yra didelis prašymas skubiau ir stipriau pa remti NL Mašinų Fondą.

Nepr. Lietuvos B-vės Valdyba.

A. JONYNAS ir J. POŽĖRA

Oi, ta kirmėlaitė...

2.

Tik vakarieniam prasitaru žmonai apie Tabalius sodą (aš jai visada pasakoju įstaigos naujienas). Ir, man visai nelauktai, žmona suklusta taip idėmiai, kad net savo di deles pelėdiškas akis išpučia (primaisiais mū sų meilės mėnesiais aš jai pelėdišku ir vadin davau, tik tai, kai ji pradėjo po truputį pykti, lioviausi).

— Ko čia kvailai šaipaisi?! — sako ji man. — Gal tas tavo Tabalius ir tikrai labai šlykštas bernas, bet šį kartą visai neblogai sugaivėjo. Sodas...

Paskutinįjį žodį ji nutėsia beveik melanco liškai, su man nesuprantamu ilgesiu. Niekad ligšiol nebuvau pastebėjęs joje tokio ilgesio. Žiūriu į ją nesusivokdamas, net savo mėgia masias spirgintas bulves pamiršęs. O žmona krūpsto nagu gėlėtą klijuotę ir svajoja. Net ir prakalbinti nejauku. Paprastai jos nereikia kalbinti.

— O kokius medžius sodins? O ar sodins gėles? O ar bus sode fontanas ir rožių kerai, ir suoliukai, — viena per kitą čiausčia dukr lės.

Beveik jau snausdamas vėl išgirstu ilgesį iš gretimos lovos:

— Sodas... Dieve mano, koks sodas buvo pas mūsų tėvelį... Vienų antanių ir Mai jampolės stotį rudenį visą ilgabrikę nubraukia davome... O vengriškos slyvos!... Geriau sias, brangiausias kompotas... Kokias dev nias lysves ananasinių braškių augindavome. Kokių uogienių būtų galima prisivirti iš savo sodo... Argi sulysinsi su pirktinėmis. Pats neši sumaigytas, visokiais pirštais nučiupie

tas uogas, ir...

Norėčiau apsimesti miegančiu, bet ilgesys skverbiasi į mano širdį ne tik pro ausis, o, to dosi, per visas pavargusio kūno poras. Galia gas jausmas tas ilgesys...

Kaulėta, plati žmonos ranka tvirtai palie čia mano petį. Ji net neklausia, ar aš miegu. — klausyk, Telesforai, užsirašyk iš pat ry to. Žiūrėk! O tai gali būti vėlu.

Rytojaus dieną devintą valandą vienuoika minučių nušvitęs Tabalius savo linksmam čer š kenčia plunksna ir sąrašą įrašė paskutnie pa varde: Telesforas Lelionis, buhalteris. Jis il gai purtė mano ranką ir, šokinėdamas aplin kui, trūkčiodamas pečiais, karštai sveikino: — Bent kartą, bent kartą prie visuomeni nio reikalo... Saulutė sušvis, žemelė pra džius, ir pradėsim.

2. Ir užvirė pagaliau mūsų valdyboje visuo meninis gyvenimas. Net ir mano žmona už draudė praleisti bent vieną profsąjungos susi rinkimą. Rinkomės, tarėmės, į ploniausias so dininkystės problemas įsileidome, įvairiausių planų prikūrėme. Štai kai reikią suresti gyvą reikalą. Kur beatitrukdami, ir visi bendrai, ir po vieną, ir su šeimomis važinėjome, vaikš čiojome, apžiūrėjome sodui išskirtą sklypą, landžiojome po medelynus, kaulinome sodi nukų iš bičiulių ir pažįstamų. Net ir darbo valandoms, žiūrėk, ima ir įsipina į darbingą tarptautinių žodžių kalbą paprastų paprasčiau si, iš vaikystės pažįstami: molis, juodžemis. mėšlas... Pakeli galvą nuo reikšmingiausių skaičių ir žvilgčioji pro langą: ar jau atšilo ži melė, ar išėjo pašalas. Juo gražesnis oras, juo didesnis nerimas ir nekantrumas. Net delnus niežti. Pasilgę fizinio darbo.

Ir štai ateina lauktoji diena. Pagal kultma sinio sektoriaus paruoštą grafiką du mūsų val dybos sunkvežimiai skaisių balandžio rytą ap

važiuoja visus miesto pakraščius, surenka vi sus būsimąjo sodo šeiminkus. Visi su kastu vais, o obelaičių, krausaičių, slyvaičių sodi nukais. Visi apsirėngę paprasčiausiais darbo drabužiais. Kiti ir su žmonomis, ir su vaikais išsirengia, sumuštinį portfelius pasiukimę. Tikras kultūrinis žygis.

Nuotaika pakili. Rodos, išnyko visos su bordinacinės ribos, nėra nei viršininkų, nei pavaldinių, nei specialistų, nei paprastų tai nautojų. Viena šeima, vienas darnus kolek tyvas. Kai kas norėtų net ir dainą užtraukti, tik rimtos, visų gerbiamos įstaigos reputaci ja neleidžia. Sunki Monomacho kepurė.

Mūsų sunkvežimyje įsitaisęs Vytas Taba lius nenustygdamas kuria būsimųjų iškilnių planą. Pats viršininkas žadėjo atvažiuoti i talką ir trumpu žodeliu pasveikinti jos daly vius. Paskui visi susirikiuosią darnion rikiuo tēn ir vieningai pradėsį kasti duobes vaisme džiams. Švyti veidai, tviska saulėje naujutė laičių kastuvų ašmenys.

— Oi, kas sodai do sodeliai, — neišken tės patyliukais niūniuoja Tabalius.

O nesklaidumai prasideda visai nelauktai, visai netikėtai. Vos atvykę į savo kolektyvinį sklypą, dabar jau aptvertą puikia cinkuotos veilos tinklo tvora (cinkuotos vielos tinklą mū sų virininkas Mykolas Pupalaiškis su pasiten kinimu išskyrė iš savo nepajudinamų fondų: kilniam visuomeniniam reikalui), mes apstul bę pamatėme keistą, žemėn iki pusės sulindu sią žmogystą, įnirtingai svaidančią į šalis kau pinus kastuvus žemių. Mūsų kultmasinis sek torius tiesiog blykšte išblyksta.

— Chebra, kas čia darosi? — šaukia Taba lius. — A-anarchija, sa-auvaliavimas.

O žmogysta nė dėmesio nekreipia, kasa sau susilenkęs žemę ir tyli. O netoliese, pas. rodo, dar keturios duobės išraustos.

— Strelčiūnas, — samokalinikiškai pakūž

da man į ausį vyriausiasis buhalteris ir g iai morkia akimi.

Strelčiūnas — mūsų planavimo skyriaus ekonomistas — savotiškas žmogus. Vaikėto visada, gurlkį patempęs, ne su bet kuo ir tesi kalba, niekada nieko neklausinėja. Visą patis žino. Nesugyvena nei su skyriaus viršininku, nei su kitais bendradarbiais. Sako, labai išsila vinęs ir apsiskaitęs žmogus, bet pats jis šituo niekada nesigiria.

— Klausyk, — ar su jumis kalbama? Ko jūs čia sauvaliaujat, kolektyvinį reikalą žlug dot?!

Strelčiūnas atsitiesia visu savo kone dviejų metrų ūgiu, pasiremia ant kastuvo. Švelnus balandžio vėjelis plauksto jo margus, languo tus, ant kelnų išleistas marškinius.

— Kokį reikalą? — išdidžiai klausia jis sodriu balsu, lyg švepluodamas, lyg karštą bul vę burnoje laikydamas. Jis aiškiai pasiryžs nē per žingsnį nesitraukti nuo savo duobių.

Tabalius nesusivokia. Ar čia iš jo šaiposi, ar ištikrųjų žmogus nieko nesupranta kolekty viniame reikale. Jis bandytų aiškinti, bet ne žino, kaip į tai pažiūrės klausantieji bendra darbiai.

— Mes gi tarėmės sodinti bendrai, visi drau ge, viningoje rikiuotėje...

— Čia ne kariuomenė, — atremia Strelčiū nas nepajudinamai ir išdidžiai. — Sodas — kūrybinis reikalas, o ne žingsniavimas pagal komandą. — Ir truputį patylėjęs priduria:

— Aš gal savo planus turiu, savo bandy mus darysiu. Kas man gali uždrausti kūrybi nius įsiekimus? Tu?

Tabalius visiškai nebesusigauoda, apie ką kal bama. Sunku suprasti ir mums „paprastiesiems žmonėms. O Strelčiūnas nė į galvą neima. Ili pės duobėn, visu savo svoriu užgules kastuvą, tik rausia, tik rausia.

Bus daugiau.

MONTREAL

BANKO „LITO“ REIKALAI

„Lito“ tarnautojų atostogos jau pasibaigė ir visos operacijos abiejuose skyriuose vyksta normalia tvarka.

Nekilnojamo turto paskoloms, ryšium su valdžios veda ma taupumo politika, didžiausios kompanijos vėl grįžo prie 7% palūkanų uždarams paskoloms. „Litas“ už 7% duoda at viras paskolas ir gyvybės draudimą iki \$10,000 už nedidelį 0.8% priedą. Lig šiol „Litas“ yra išdavęs per \$250,00 nekilnojamo turto paskolų. Kviečiami ir kiti lietuviai savo nekilnojamo turto paskolas perkeiti į „Litą“.

Asmeninės paskolas iki \$2500 dirbantiems ir kitiems kreditingiems asmenims duoda mos be žirantų. Visada geriau ir pigiau pirkti už gyvus pinigus. Kodėl nepasinaudoti savo kredito unijos patarnavimais? Paskolos automobiliams, baldams ir kitiems didesniems pirkiniams duodamos pagal pareikalavimą kelių dienų laikotarpį.

Visoje Kanadoje šiuo metu yra 4612 kredito unijų. Daugiausia jų turi Ontario — 1478, Quebec 1471, Britų Kolumbija 324, Alberta 305, Saskatchewan 281, Manitoba 255, New Brunswick 157 ir Newfoundland 70.

JAV yra 20,980 kredito unijų. Daugiausia turi Illinois 1751, California 1683 ir New York 1061.

Pasitikejama kredito unijomis nepaprastai išryškino Quebeco parlamento nutarimas, kad miestų savivaldybės gali laikyti savo pinigus ne tik didžiuliuose bankuose, bet ir kredito unijose. Tuo tarpu mes lietuviai vis dar jų bijomės ir už menkas palūkanas savo pinigus laikome mums svetimuose bankuose.

Teiraukis „Lite“ prieš imdamas arba pratęsdamas mokestį ar imdamas paskolą. „Lito“ sąlygos palankiausios.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PRENUMERATORŲ RIŲ ŽINIAI

Kartais įvyksta nesupratimų dėl labai paprastų priežasčių. NL administracija gauna pašto pranešimą, kad neranda mas prenumeratorius. Pasitarkite, kad paštas suklusta, nes jo gautos iš laiškanėsių žinios esti klaidingos, nes pastinin kas patinę geriau prenumeratoriaus pajieškoti. Adminis

tracija gi, gavusi tokį pašto pranešimą, laikraštį sulaukia ir laukia, kada prenumeratorius atsilieps. Ir tai kartais nusitęsia ilgesnį laiką, nes tokiu atveju prenumeratorius nežino negavimo priežasties ir jis laukia.

Prenumeratoriai prašomi, kai tik tiktai laikraščio negauna, tuojau parašyti laišką, arba paskambinti telefonu (DO 6-6220) ir jiems laikraštis tuojau bus pasiųstas. Taipgi prašome pranešti, kai negauname koks NL numeris. NL leidykla visada turi atsargoje merių ir kiekvieno atveju pildys trūkumą.

Bendrai: jeigu tiktai pasireiškia koks trūkumas, prašoma tuojau pranešti ir reikias bus sutvarkytas.

LAIKRODININKAS A. ŽUKAS

įsikūrė Wellingtono gatvėje, 1855 nr., kur turi juvelyrinę krautuvę, parduoda laikrodžius, papuošalus ir laikrodžių taiso. Verčiasi gerai, nes turi ir CPR geležinkelio užsaky mus bei tikrina jų laikrodžius specialia elektronika mašina. ir nustato tikrą laikrodžių eigą. A. Žuko juvelyrinė krautuvė yra vis-a-vis Dom polski. Tau tiečiai atsimena šūkį: Savi pasavus. Susižinoti galima telefonu: 932-0644.

TEVO JONO BOREVIČIAUS, S. J.,

Aušros Vartų parapijos klebonas, 25 metų kunigystės su kakties paminėjimu pakvietimus platina šie asmenys: A. Blaždzūnas (Vardun), J. Blaždzūnienė (Roscmount), J. Dalmantas, Alg. Gražys, I. Gražytė, A. Gudas, p. Išga ševičienė, B. Jurkienė (Spaudos Kioskas), S. Kęsgaila, J. Kibirkštis, P. Kličius, J. Kliševičius, G. Kudžmienė, A. Lapinas, Z. Lapinas, B. Lukoševičienė, P. Lukoševičius, A. Malškievičius, A. Milleris, J. Piečaitis, A. Puzaruskas, G. Rukšėnas, A. Rusinas, B. Staskevičius, J. Šiaučius, A. Šušienė, P. Vaupshas, A. Vazalinskas ir K. Žemaitis.

Tikimės, kad kiekvienas, noris dalyvauti šiame pagerbime, ras progą įsigyti pakvietimą pas artimiausią platintoją. Pakvietimų prieėjimo nebus galima gauti, nes visų dalyvių pavardės iš anksto turės būti įtrauktos į bendrą adresą. Pagerbimas įvyks š. m. rug

PRANEŠAME MŪSŲ NAUJĄ ADRESĄ

282 St. Catherine East
(kampas Sanguinet)

antras aukštas

UN 1-6687

Marin
PORTALY

VESTUVĖS-SUKAKTUVĖS
PIRMOJI KOMUNIJĄ

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

.. VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

KULTORINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-ro psl.

NAUJAI SUFORMUOTAS NEW BRUNSWICK'E SIMFONIJOS ORKESTRAS

Kanados pirmas provincijoj glubojamas simfonijos orkestras. Janis Kalninš vargonininkas, dirigentas ir kompozitorius Baitijos kraštuose 9uopoj ankstyvesniais metais, o dabar Frederictione, New Brunswicke. Jis paskirtas simfonijos orkestro dirigentu.

J. Kalninš gimė Pernan, Estijoje, 1904 m. Jo tėvas buvo vargonininku šv. Nikolajaus bažnyčioj Pernan. Turėdamas septynerius metus išmoko gioti vargonais. Persikėlė Rygą, studijavo kompoziciją. 1923 m. jis Latvijos valstybinėj ope roj tapo muzikos direktorium. Nuo 1933 m. ligi 1944 m. jis Latvijos operos direktorius, ir garsėja kaip bažnyčios ir koncertų vargonininkas. Kaip svečias dirigentas tuo laiku jis pasirodė Stockholmo Kar. ope roj, Varšuvos ope roj ir orkestruose Baltijos valstybių sostinėse. Kalninš yra muzikos mokytojas New Brunswick Mokytojų Koledže nuo 1951 m.

Naujoji grupė gavo iš Kanados Council pašalpą \$15,000 ir metus laike penkių ateinančių metų. Rudenį ir žiemą jau yra numatyta trys koncertai Saint John, du Frederiction'e ir kito se New Brunswicke vietovėse. Suprantama, kad New Brunswick Simfonijos orkestras bus patalpintas Beaverbrooko auditorioj Frederictione, kuri dabar yra statoma. (CS).

MIRĖ JANIS JAUNSDREBINŠ

Rugpjūčio 29 d. Feč. Vokie tijoje, Soest vietovėje, mirė latvių poetas ir dailininkas Janis Jaunsudrebinš, prieš kelias dienas minėjęs 85 m. gimimo sukaktį. Jis pasitraukė į Vaka

sejo mėn. 29 d. A. V. parapijos salėje.

Rengėjai.

CALL FOR CALVERT

E. Wasylyshen
Public Relations Representative

Office:
750 Lucerne Road, Mount Royal
RE. 1-9676
Residence:
DU. 9-7066

CALVERT V-I-P

(243-D) A rare and distinctive Canadian Rye Whisky.

CALVERT HOUSE

(243) Lighter flavour, delightful taste.

CALVERT OLD RYE

(242-B) Blended with choice whiskies aged in 20-year-old casks.

Užsakymai vestuvėms, sukaktuvėms ir visoms kitokioms progoms vykdomi greit ir sąžiningai.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI — LAMY, INC

DU 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Dury, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

NORTH BAY, ONTARIO

MŪSŲ GYVENIMO APŽVALGA

Norint apžvelgti trumpai kolonijos įvykius bei iš pačios North Bay aplinkumos, reikia imti 4 metų laikotarpį nuo ma no paskutinio pranešimo.

Prieš keletą metų atvyko iš Toronto Jonas Morkūnas ir gavo darbą naujai pastatytoje Ontario ligoninėje. Vienerių metų bėgyje susipažino merginą su ja sukūrė šeimą ir jau dabai augina sūnų ir dukrą. Šiomis dienomis jis nusipirko gražų namą, South River miestuke ir jau neužilgo išsikraustys tenai gyventi. Bet darbo nekeis. Gaila, kad ir taip mažai liet. koi nija dar sumažės. Linkime jam sėkmės naujoje aplinkumoje.

Mūsų lietuvių kolonijos „tėvas“ — Jurgis Pauža baigė darbą Tomiskaminge, išėjo pensiją ir nuolatinei apsigyveno North Bay.

Dr. J. Baltrušaitis gavo pakėlimą tarnyboje ir pastoviai laikosi North Bay, gražiai bendradarbiaudamas su vietos lietuviams.

Ramonų ir Kazlauskų šeimos savame užsiėmime laikosi pastoviai augindamos savo atžalynus.

Jomantų dukra Maryte baigė augtąją mokyklą su labai gerais pažymiais ir tuojau gavo darbą Bell teleph. Co.

Pastoviai įsikurti čia, atrodo, geriausia galėtų med. daktarai ir ypač dantistai. Nes, norint tvarkyti dantis, tenka laukti metus laiko.

Jeigu Nipising ežeras, kaip jau seniai planuojama, bus sujungtas su Georgian Bay per French river su jūros keliu, tai North Bay ateitis atsidsurs labai geroje sąlygoje augti.

UNIVERSITETO KŪRIMAS

Prieš porą metų gyvai vyko ši kova tarp Sudburio ir North Bay dėl vietos statyti universitetą, atiteko Sudburiui.

Aišku, Sudbury turi pinigų, o kieno galia, to ir valia. Bet vistiek North Bay kovotojai kovos dvasioje ir pasiliko. Jie savo turimą fondą pasilaikė ir jau dabar kūriamas universitetas kai kurioms mokslo šakoms. Patalpos laikinai bus panaudojamos buvusieji senelių prieglaudos rūmai. Padarius pradžia, reikia tikėtis, po kiek metų bus statomas pilnas universitetas, nes tam yra palanki daugumoje šiaurės Ontario visuomenė, žinant gerai, kad North Bay gamtos prieigabitis ir susisiekimo sąlygos, turi visus geruosius plusus. Jeigu dėl vietos bus susitarta su indėnais, kurie turi rezervatą prie Nipising ežero kranto, tai

Norten Ontario universitetas turės, anot vietos laikraščio išsi reiškimą, gražiausią ir patogiausią vietą visoje Kanadoje.

BOMARCK RAKETŲ BAZĖ,

pradėta įrengti prieš 3 metus, baigiama. Ji sukėlė nemažai diskusijų pačiame North Bay, bet dar daugiau nerimasties pareiškė tolimesnės Kanados sritys, ypač atvykę iš Montrelio studentai, kurie atspausdintuose lapeliuose varė savo propagandą. Beį bepasekmių, nes vietos gyventojai jų demonstracijas ignoravo, laikydami tai iš už geležinės uždangos propagandos vaisiumi.

Gražu pasiskaityti laikraščiuose apie didesniųjų liet. kolonijų kultūrinę veiklą. Bet ir ne mažai užgauna tautinius jausmus, kuomet sužinai apie mūsų išeivijos atsakingųjų veiksmų neteną. O juk neturėtų taip būti. Religiniai įsitikinimai bei partiniai idealai neturėtų mums skaldyti, bet kaip tik priešingai — turėtume aukotis ko vai už tautos teises ir tautišku mo ugdymą. Nejau, mes lietuviai išeiviai keliaudami trenčių kelius, užmirome vargus, kurie riša mumis ir mūsų tautą. Ne jau patekę į geresnes gyvenimo sąlygas, užmerkiame akis mūsų tautos ateičiai? O vistiek mūsų autos ir mūsų pačių likimas lėmė kitokių sieki, kuris sulietų mumis į vieningą kovą už Lietuvos išlaisvinimą.

Šiaurės Sūnus.

GINA MIKENA

Sovietų meno žurnale „Is kustvo“ (š. m. 6 nr.) dailės kritikas S. Budrys paskelbė straipsnį „Juozo Mikėno skulptūros“. Kritikas įvertinęs Mikėno kūrybą, skulptorių išskėlė ne tik kaip vieną žymiausių lietuvių tarpe, bet įsigijusį pripažinimą ir tarptautiniu mastu. Straipsnis iliustruotas J. Mikėno kūrinių reprodukcijomis ir nuotraukomis. Mikėno darbas „Jau nos pianistės portretas“ ekspozuotas, drauge su sovietinių dailininkų, skulptorių kūryba, Tretjakovo galerijoje, Maskvoje. E.

Įvairūs DRAUDIMAI Vacys Žižys Įstaigos VI 2-1427. Namų LA 3-1084.

DRUMMOND AUTO

REPAIRS

1190 DRUMMOND ST., PRIE DORCHESTER.

Tel.: UN 1-6608

LATVIŠKA ĮMONĖ

Taisomi visų rūšių automobiliai.

Darbas garantuotas.

Greitas patarnavimas.

Prieinamos kainos.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Ramt.

Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios dury, langai, virtuvės kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika

Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

LIETUVIAI LAIMI

Kanados Tautinės parodos proga Toronte, įvyko šio krašto atviros ir uždaros stalo teniso pirmenybės, dalyvaujant gražiam skaičiui lietuvių sportininkų. Puikiai sužaidė Toronto V. čio mergaitės: jaunių grupėje E. Sabaliauskaitė laimėjo pirmą vietą, o jaunučių mergaičių V. Neškaitytė taip pat iškovojo meistrės vardą. Pirmenybėse dalyvavo žaidėjai iš visos Kanados ir JAV. Sveikinam mūsų jaunas nugalėtojas!

G. PALTAROKAS MEISTERIS

Kanados pabaltiečių lauko teniso pirmenybės trečius metus iš eilės laimėjo Hamiltono Kovo atstovas G. Paltarokas, įveikdamas baigmę latvi Ziemani 3:6; 6:3; 6:3.

LIETUVIAI FUTBOLE

Vaucliverio Lions futbolo komandoje sėkmingai žaidžia Amerikos lietuvis V. Krištopaitis, o televizijos futbolo komentarus duoda A. Stukas, dažniau kanadiečių pavadinamas „big Lithuanian“. Jis yra buvęs pabaltiečių, vėliau „Vancouverio Sun“ sporto redaktorius, treneris ir dabar perėjęs į televizijos futbolo komentatorius, duodamas puikias futbolo derinių analizes.

IŠ LIETUVOS

Kauno halėje įvyko didelis stalo teniso turnyras, dalyvaujant pasaulio meistriams — kitiems. Geriausiai pasirodė dviejetas, (Balaišytė ir Kondrotaitė) pasiekė baigmę. Kitur, pasiekti tik ketvirfinaliai. Į turnyrą buvo pakviesti ir kitų „brolišių“ respublikų atstovai.

Naują Lietuvos 100 m l. st. plaukymo rekordą atsieko R. Tubis, parodęs 59,4 sek. per sekundę.

Visos SS-gos Dinamo dr. jos stalo teniso meistrė vardą iškovojo A. Čepaitis.

Lietuvos lauko teniso meistrė: M. Slizytė ir A. Paltarokas (vienetai), Slizytė — Liubartas (mišrus), A. Paltarokas — Trumpa (vyrų dvejetai) E. Levinienė — M. Slizytė (dvejetas).

Turistinė kelionė tragiškai Pami re žuvo 1941 m. gim. a. a. D. Rutkaitis, Vilniaus U-to chemijos fakulteto studentas. Už įkropimą į Kaukazo, Karpatų ir Sajano kalnus, ji buvo apdovanota „TSRS alpinisto“ ženkleliu. Velionė žuvo Pami re, keliantis per kalnų upę.

Dviračių lenktynių vėteranas Kazys Paršaitis, nežinrint 46-rių metų amžiaus, der

Lietuviai advokatai NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors, Notary Public.

35 Heyden Street (netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Ofice WA 4-9501

Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street,

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos aplinkos, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vėimas nemokamas, nes reikalingas tautinis ir patriotinis.

Mirtis sovietiniame pragare

Iš H. Tautvaišienės Tautų

17.

Pervežė moterį - ligonį į baraką. Savo dukters Daunienės ant narių jau nebesurado; jos vienintelis sūnelis Jurgutis buvo izoliatoriuje. Kitas 3 metų berniukas, prieš čion atvykęs, mirė Altajaus sovietiniame pragare, kur pati savo rankomis turėjo užkasti, nes tu, kurie jai būtu galėję padėti, neatleido darbų.

Daunienės vyras mirė Kasko kalėjime.

Penkeriems metams po šio įvykio praslinkus, Lenos upėje paslėndosi jos Jurgutis.

Iš to paties trobesio, iš kurio išgabeno 17 m. utėlėtą ir nusilpusį jaunuolį, turėjome išvežti dar ir mirusius. Nors per šį laiką buvome pripratę prie minties, kad ryt ar poryt mes pačios mirsimės, bet aš visuo met baisiai bijojau prisiliesti prie lavonų. Tad susiradau prie žastų ir palikau trumpam laikui savo pareigų draugus. Dabar aš dirbau barakų valymo darbus.

Už priešingo namo bestovė dama mačiau, kaip žmonės, ant barako lubų stovėdami, pro angą, kaip iš šulnio, traukė moters G. lavoną. Jos galva buvo neapdengta. Mirusios veidas buvo didelių skausmų išvagotas. Vėjas draikė josios plaukus.

Tuo pat metu pro šalį ėjo žvejybos ir prekybos direktoriai. Nenutraukdami savo pašnekesio, metė abejingą žvilgsnį į tempiamą moters lavoną; jie ramiausiai, tarsi nieko nepastebėję, nudilino toliau. Jie gi buvo kiti kitam svetimi ir, galbūt bijojo parodyti užuojautos mums, pasmerktiems žmonėms. Jie gerai žinojo, kad prie šios balių valdžios greit patys gali patekti mūsų padėtin.

Moters Ganzos iš Klaipėdos sūnus gulėjo ligoninėje su nūšalusia kojos kulniniu. Jos

vyras Krasnojarsko vergų stovykloje

didelį vargą vargo.

Valėme lentų barakus, kurių galinės patalpos buvo ypač tingai apledėjusios. Lauke šaltis siekė — 50°C (—58°F). Kai užkurdavo geležinę krosnelę, laidas tirdavo ir vanduo iš lubų srovėmis bėgdavo į patalpą. Partijos patalpos buvo per mažos, kad būtų galima mūsų valomų patalpų paliegius visus vienu kartu į jas sutalpinti. Tad likusieji negalėjo nicker nuo varančio vandens pasislėpti. Tik grubi ironija buvo šilkinis skėtis, kurį ant savo galvos buvo išskėtusi viena bejėgė skuduruose gulinti moteris. Metėme šaltį iššaldyti visų mūsų ir partijos patalpintųjų dvokiančius skudurus ir drabužius. Šie daiktai mūsų nebejau

PET KONFERENCIJA — RUGSĖJO 18 D.

Devintoji Pavergtųjų Europos Tautų sesija atidaroma N. Yorke rugsėjo 18 d., tuo pačiu metu prasidedant ir rudensinė J. Tautų sesijai. PET sesijai numatyta plati programa. Šiais metais neįvykstant specialiai FET sesijai Europoje, tokia sesija numatyta sukviešti kitų metų pavasarį. Rugsėjo 17—26 dd. Strasburgo mieste įvyks Europos Tarybos posėdžiai. E.

Kinija gamina atominę bombą.

TAUPYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.
Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,
išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tik penktadieniais ir pirmadieniais.

kapinynas Sibiro Tunaroje.

dino, nes pačios buvome užimtos savo gyvybės gelbėjimu.

Kai aš išmečiau į sriegę kažin kieno vatinuką, jis dideliausiu šaltįje staiga

nubalo nuo gausybės susalusių utėlių.

Buvo taip šlykštu, jog atrodė, kad nustoju kvėpuoti. Metant šį vatinuką, iš jo kišenės iškrito daug sovietų valstybės loterių biuletenų. Tai gi, vatinukas priklausė tikram Rusijos gyventojui.

Nuėjome į kitas patalpas. Čia iš apšilusių lubų varvėjo, bet kiek mažiau, nes dalis ledo jau buvo nutirpusi. Su smilkais tančiomis skalomis paskendusių dūmuose čia iš lėto, kaip dvasios, judėjo moterys, besirušdomos į pirtį. Netoli nuo ugniakuro

ant narių krašto gulėjo cingos parbloktas kūnas.

Kojos buvo uždengtos, krūtinei ir pilvas ištinę, galva pritrukta prie kūno, liesos plonos rankos atrodė lyg pridėtos, plikas veidas sutinęs, akys užmerktos, dantys sukąsti, lūpos apkepusios sudžiūvusiu krauju. Matyt, jis dar buvo kiek gyvas, nes utėlės knibždėjo jo antakiuose, blakstienose, smilkiniuose ir ropojo kakta. Prie tokios šviesos mes tik tiek galėjome įžiūrėti.

Šiose šurpiose mūsų gyvenimo sąlygose ir mirštančiųjų apinkoje man beveik neteko matyti verkiiančių žmonių, bet, jei kas pravirkdavo, tokiu mačiu sieji negalėjo pamiršti — raudos garų bei verkiiančio veido išraiškos. Sukniubusi ant šio pusgyvio vaikinio, kartodama Eino vardą, verkė jo motina. Į baraką atėjusi felčerė ligoniui išvirkstė vaistų ir tuojau išėjo.

Vėlokai vakare brigadininkas pasiuntė mūs išvežti tuščią mediniame pastate paliktą nusilpusį žmogų. Šio pastato — barako gyventojų dalis išmėrė. Likusieji buvo išėję į kitas patalpas. Todėl ši patalpa buvo ištuštėjusi. Menka žvakės šviesa apšvietė erdvią tuščią patalpą. Snieguotoje asloje prie užšalusių geležinės krosnelės gulėjo žmogysta. Nuslydusi ašinė kepurė atskleidė gausių plaukų jaunos moters galvą. Jos rankos buvo ištiestos krosnelės link — jieškota šilumos išraustuose židinio pelenuose. Iš ap rangos buvo matyti, kad moteris bus dirbusi kurį nors svarbų darbą, nes turėjo vata pamuštas kelnes ir „fufaiką“ (vatinuką). Buvome tik dvi moteris pristatytos. Sukaupusios visas savo jėgas, užkėlėme ne laimingą ant antklodės, suvystėme, ištraukėme laukan ir paguldėme ant rogių.

Bus daugiau.

SUKILIMAS LIETUVOJE

Lietuvoje pradėdama ruošti kitais metais minėti 1863 metų valstiečių sukilimo 100 metų sukaktį. Lietuvos ir Baltarusijos Mokslo akademijos istorijos institutai, drauge su Lietuvos valstybiniu - istoriniu muzėju mi parengsį dokumentus apie sukilimo vykdymą.

Kanados Bešališko Samdymo

Istatymas DRAUDŽIA DISKRIMINACIJĄ Darbe

ISTATYMO TIKSLAS yra apsaugoti darbininkus nuo diskriminacijos darbe bei profesinėse sąjungose RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS arba TAUTINĖS KILMĖS atžvilgiu.

ISTATYMAS TAIKOMAS darbdaviams, esantiems federalinės jurisdikcijos darbuose bei įmonėse ir profesinėse sąjungose, kurios atstovauja ten dirbančius asmenis. Federalinei jurisdikcijai priklauso: laivininkystė, navigacija, geležinkelai, kanalai, telegrafai, aerodromai, oro linijos, federalinės karinės korporacijos, bankai, radijo ir televizijos stotys, taip pat ir darbai bei įmonės, kurie yra paskelbti esą bendram Kanados labui, arba neįeiną į provincijų parlamentų išskirtinę jurisdikciją.

ISTATYMAS DRAUDŽIA darbdaviui neduoti darbo esmeiui arba tarnautoją diskriminuoti dėl jo RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS arba TAUTINĖS KILMĖS. Darbdaviui taip pat draudžiama naudotis samdymo agentūra, kuri naudotų tokią diskriminaciją, arba talpinti diskriminacinį darbe skelbimą, arba vartoti diskriminacinius klausimus raštu ar žodžiu, ryšium su prašymais darbu.

ISTATYMAS TAIP PAT DRAUDŽIA profesinėms sąjungoms, kas liečia priklausymą joms, arba darbo sąlygas, naudoti diskriminacinę veiklą RASĖS, RELIGIJOS, SPALVOS arba TAUTINĖS KILMĖS pagrindu.

BETKURIS ASMUO, DARŠ SKUNDĄ pagal šio įstatymo nuostatus, arba liudijantis ar teikias paramą šį įstatymą vykdančiam, yra apsaugotas nuo bet kurios keršto akcijos, kurios būtų prieš jį imtasi.

Apart federalinio įstatymo, ir keletas provincijų turi bešališką samdymo arba panašaus pobūdžio įstatymus, kurie darbininkus saugo nuo diskriminacijos darbe pramonėse, kurios priklauso atitinkamos provincijos jurisdikcijai. Tokie įstatymai veikia sekančiose provincijose: Ontario, Manitoba, Saskatchewan, New Brunswick, Nova Scotia ir Britų Kolumbija.

SKUNDAI PAGAL ŠĮ ĮSTATYMĄ

TURĖTŲ BŪTI RAŠTIŠKI IR PASIŪSTI:

Director of Industr. Relations,
Department of Labour,
Ottawa

MICHAEL STARR,
MinisterGEORGE V. HAYTHORNE,
Deputy Minister.

TORONTO

PLECIAMAS PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNAS

Nupirkus aplinkines nuosavybės ir praplėtus parapijos sklypą, ruošiamasi tęsti numatytą statybą — klebonijos ir vienuolyno. Šiuo laiku aiškinama, ar apsiriboti vien tik parapijos raštinių ir kunigų gyvenamųjų patalpų statyba, ar ją praplėsti tiek, kad joje tilptų: kooper. bankas, biblioteka, keletas kambarių organizacijų posėdžiams, sueigoms ir pan., vaikučių globos kambarys, kada tėvai dalyvauja pamaldose ar salės parengimuose ir nauja saliuokė, talpinanti apie 250 žmonių, susirinkimams, parodomis ir tt. Ši saliuokė galėtų būti naudojama bendrai su dabartine sale bingams ir kitiems parengimams arba visai nuo jos nepriklausomai. Tačiau platesnė statyba žymiai pakeltų statybos išlaidas.

JAV žemės ūkio specialistas L. Wallen, tyręs sovietų

žemės ūkį, pareiškė, kad Rusijos svalstiečiai galėtų daugiau pagaminti duonos, jeigu turėtų daugiau mašinų, trąšų ir piemonių kovoti su piktžolėmis. Jis konstatavo, kad iš mažų sklypelių sovietijoje daugiau gautama gėrybių, negu iš visų kokių ir sovūių.

Trinidadas, susijungęs su Tobago, gavo nepriklausomybę.

Chruščiovas atvyks į JAV ir nori kalbėtis su Kennedy.

TAUTIETI, remk savąją spaudą.

Skaityk Nepriklaus. Lietuvą.

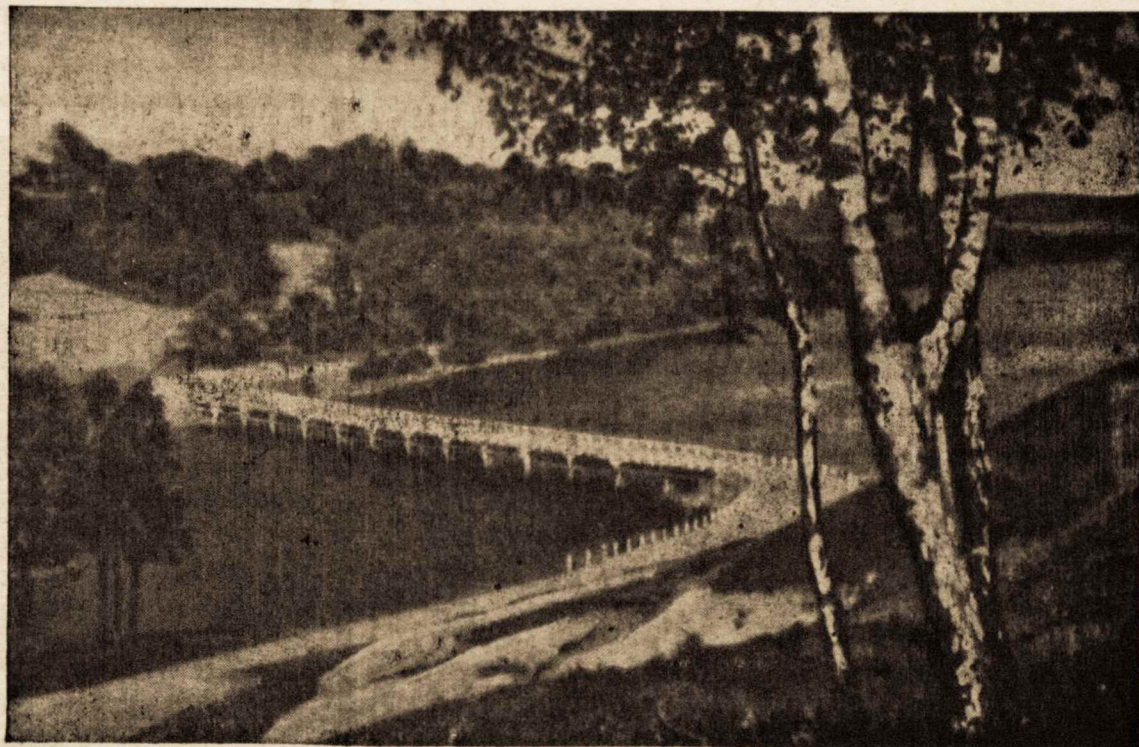
TAVO VIENKARTINĖS AUKOS LAUKIA

TOKSTANČIAI LIKUSIŲ

TAUTIEČIŲ VOKIETIJOJE

LIETUVI, ŠKIRK VIENOS

DIENOS UŽDARBĮ SALPAI

Dubingų tiltas per Asvejo ežerą — graži turistų lankymosi vieta.

HAMILTON

H. L. N.

Sparčiai vykstant Hamilto no Lietuvių Namų statybos piginiam vajui, norėčiau tarti vieną kitą žodį dėl jų statybos. Ši mano nuomonė yra grynas asmeniškia, kurią susidariau iš kalbų su HLN šerinkais ir iš skelbimų spaudoje, kurie telpa mūsų laikraščiuose beveik kiekvieną savaitę. Paskutinėmis duomenimis jau yra sutelkta šių didelių namų statybai grynais pinigais apie \$80,000.00, t. y. t. e. priede sklypas \$35,000.00 vertės ir kinas „Delta“ \$180,000 vertės, už ką jau sumokėta \$90,000. Gal šitos skaitlinės yra kiek neteisingos, bet manau, kad nelabai daug suklydau, kas nėra svarbu.

Paskutinėmis žiniomis, kas buvo paskelbta spaudoje, kažkokia firma duoda \$250,000 morgičių, kas yra labai didelė suma. Užtraukus tokias morgičius bus labai daug vargo ne tik su skolos atidavimu, bet ir su % mokėjimu; vien tik nuošimčių kas metai susidarys mokėti apie \$20,000. tai suma, kuri bus įmetama, kaip į balą. Namų statymo valdyba turėtų tai pagalvoti, ką žinoma ir padarys ir rasti kitus būdus, kad tokių skolų išvengus.

Yra visokių nuomonių dėl namų statybos ir, žinoma, kas yra labai natūralu, nes tai ne vieno darbas, tai ir ne viena nuomonė. Vieni sako, kad reikia statyti maži namai, kiti nori, kad būtų dideli, už kokius \$300,000. Aš norėčiau matyti ir mus didelius, kokius yra užsi mojęs pastatyti Hamiltonas, su paskutine skaitline.

Kol dar namai nepradėti statyti, namų statytojai turėtų nesirūpinti per daug lietuviškais reikalais, bet žiūrėti į tai iš ko meriško taško, kad neužkrautų didelių skolų, kurios bus sunku mokėti ir trukdys ir lietuvišką darbą, kada namai bus pastatyti. Dabartiniu metu viskas turi būti surišta su pinigais ir tuo turėtų namų statytojai labai vadlyba vien tik ir rūpintis. Kai namai bus pastatyti, tuomet bus kita kalba.

Kalbėti dabar apie lietuvišką ir ką jie gero duos Lietuvai būtų neliksiu; tas priklausys nuo mūsų pačių, kaip mes juos or ganizuosime ir kaip statysime. Viena tiktai aišku, jeigu tas pa statas išdygs su dideliais morgičiais, išnyks ir visa lietuviybė; nebus kritikai galo ir bus sunku verstis, kada reikės skaityti kiekvienas centas.

Tuomet kiekvienas salės kampelis bus išnuomotas ir kiekvienas parengimas bus rengėjų apmokėtas. Tas sudarys nuostolius ir lietuvių, nes kiekvienas, nors ir lietuvis žiūrės ten, kur yra pigiau. Namų statymo valdyba neprivalo turėti vieno bendro plano ir tik juo vadovautis, bet ji keisti keičiantis aplinkybėmis, kad tik daugiau pinigų sutelktų; nežiūrėti vien šerinkų ir jais remtis, nes vieną kartą jų priūks, o jeigu reikals stovės vietoje, tai ir šerinkai pradės mažėti, o ne augti.

Dabartinė „Delta“ nepatvins

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaigą nuo liepos m. 1 d. perkėlė į naujas patalpas — TURNER BUILDING

(suite 203)
21 Main Str. East, Hamilton
Telefonai palieka tie patys:
Istaigos: JA 7-5575;
namų — FU 3-8920.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.

Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

21, MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Tommy Hunter su savo grupe nuo spalio pradžios pradeda CBC programą pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.

LIETUVOS LAISVINIMAS

Atkelta iš 2-ro psl.

radijo pranešimus, susitinka su žmonėmis iš Lietuvos atvykusiais ir ten lankiusiais. Tai vieno kelio kryptis. Antroji kryptis, tai Madrido, Romos ir Vatikaną radijo stotys, iš kurių VLIKas kasdieną kalbą į pavertę tautą. Tuo būdu, VLIKo kontaktai su kraštu yra plitūs ir abipusiai. Bet tai yra santykiai su žmonėmis Lietuvoje ir kova su Lietuvos okupantu. Turimasis žinias apie kraštą, VLIKas lietuvių, anglų, italų, vokiečių ir ispanų kalbomis leidžiamaisiais biuleteniais ir formuoja laisvąjį pasaulį. Tik VLIKas, kaip Vyriausiasis laisvimo organas, niekieno nevaržomas ir globaliniu mastu veikia damas gali tai padaryti.

Jei kas laisvai samprotaudamas, o tai laisvajame pasaulyje visiemis leistina, VLIKo vyriausiuoju organu ir nepripažįsta, tai tas ne VLIKo paskirties, nei jo darbų nekeičia. Juk daug kas ko nepripažįsta, o institucijos turi būti ir darbą toliau vykdyti. Dėl pripažinimo ar nepripažinimo pasitaiko visokių dalykų. Kai kas S. Lazoraičio ne pripažįsta Lietuvos diplomatus, esančių užsienyje, šefu. Bet jei jį patys diplomatai pripažįsta, tai jį šefu esant, kitiems dėl to nereikėtų galvos sukli. Ne taip seniai kai kas dr. P. Grigaičio nepripažino ALTO sekretoriumi esant, o kai kas ir paties ALTO nepripažino, bet tie, kai kas taip ir pasiliko. Kai 1959 metais Nikita Chruščiovas Jungtinei Tautose net batų statą daužydamas šūkavo, kad jis Hamersjoldo nepripažįsta JT generaliniu sekretoriumi, argi nuo to kas pasikeitė. Sykį pati

tauta VLIKą vyriausiuoju organu pripažino, ši jai tautos duotą mandatą VLIKas turi garbingai išlaikyti ir tik patį laisvajai tautai grąžinti.

Kai kas mėgina VLIKui prie kaitauti, kad jis nustojęs save egzilinio statuso, nes esą VLIKo narių nebe Lietuvos piliečių. Galimas daiktas, kad tarp VLIKo narių yra ir ne Lietuvos piliečių. VLIKo statute apie tai nėra išsamiai nieko pasakyta. Todėl VLIKas ir nekvocia narių, kuriuos grupės į VLIKą paskiria. Tačiau VLIKas, jį sudarantios grupės ir VLIKo nariai labai gerai žino, kad VLIKas JAV veikia kaip „Foreign Agency“ šios rūšies organizacijos šitame krašte pritaikytas nuostatas. Tad jeigu kas iš VLIKo narių savo ne Lietuvos pilietybę suuderina su šiuo VLIKo statusu, tai jo reikalas. VLIKui svarbu, kad VLIKo narys atitiktų jo statuto reikalavimus.

Be abejo VLIKui labai svarbus visiškos vienybės klausimas. Juk yra keletas kompetentingų grupių, galinčių savo atstovus turėti VLIKe. Tuo reikala 1958 m. buvo didelis mėginimas jas visas apjungti, tada nepasisekė. O atrodo, galėtų pasisekti. Dėl daug ko galime juk su grupėmis ir su žmonėmis susitarti. Bet yra kai kurie principiniai klausimai, kurie negali būti keičiami. Būtent: a) VLIKo egzilinis pobūdis, nes tai būtų pažeistas iš tautos gautas mandatas, b) VLIKo statuso darymo būdas, tam pobūdžiui išlaikyti, c) VLIKo vardas ir d) demokratinis reikalų sprendimas.

SUDBURY, Ont.

PAVYKUSI GEGUŽINĖ

Jau rudeniu kvėpiančiame ore, medžio lapams pradėjus geltonuoti, tik didžiulėmis skrotoms pušims dar nepripažįstant rudens ir tyliai ošiant, Petro ir Povilo Jutulio gražioje vasarvietėje, rugpjūčio 26 d., L. A. v-ba surengė lietuvišką gegužinę.

Valdybos nariai — S. Krivickas, P. Jutelis, A. Juozapavičius, padedant Petriui Jutuliui, jau iš anksto kepė „lietuvišką pašiuką“, derino garsia. bius tautinių ir kt. plokštelių muziką, čia pat vasarvietėje šeiminkų įrengtoje modernioje rūkykoje kabėjo rūkytos žuvys. Bet oras... atrodo, kažko šiaušėsi: didžiuliai, tamsūs debesys artinosi nieko gera ne žadėdami, tik lietuvių gegužinės nepasisekimą. Štai... ir lietuvis pila, kaip iš kibiro. Bet lietuvis kas vieningumas tautiniams reikalams viską nugalė. Viena plokštė rieda aplytos mašinos ir kelių valandų laike, galima tvirtinti, susirinko per 80% visų kojonijos lietuvių. Nors šla pi, bet patenkinti ir linksni.

Palangva debesys slenka tlyn už horizonto, lietus kelsms valandoms sustoja lįjęs, saulė kaitina ligi 75 l., bet, visgi, savo skaistaus veido neparo. Užteko ir to. Skamba lietuviška daina ir linksmas juokas, ant vandens įrengtoje platformoje, aidint lietuviškos plokštelių muzikos garsams, sukasi poros. Kiti vaišinasi „lietuvišku pašiuku“, gaivinasi „pastipriniais“ vandenimis. Visi buvo p. p. Petro ir Povilo Jutulio pavy

šinti skaniai rūkyta žuvis ir namie raugintais agurkais. Būrelis gražių ponių, motorinų laivelio, Povilo Jutulio buvo pa vožtos skaidriame ir tuo laiku labai ramiame įlankos vandenyje.

Ir taip, gražioje aplinkoje, linksmoje nuotaikoje, greitai prabėgo keletas valandų, bet negailingai laikrodžio rodyklės rodant laiką grįžti namo, visi patenkinti išsiskirstė. Ši gegužinė bus vienas iš daugelio šviesių kolonijos pavyzdžių gražaus ir darnaus gyvenimo bei susipratimo lietuviškuose reikaluose.

Pagarba pp. Jasiūnų šeimai, kuri rimtų šeimoms reikalauja verčiamą, turėjo išvykti į kitą miestą už keliasdešimt mylių, bet vardan lietuviškos vienybės, atsisakė ir lietuvi lyjant, šla pi atvyko į lietuvių gegužinę. Šiais metais ši gegužinė gal bus ir paskutinė, bet tikėkime, kas ateinančią vasarą, šioje vasarvietėje, ne lietuvi lyjant, bet meloniai saulutei šviečiant lietuvių bendruomenė galės džiaugtis gražiais lietuviškais susibuvimais — gegužinėmis.

Žita Griškonytė pasižymėjo gabumais ir sėkmingai baigė Raudonojo Kryžiaus, YMCA ir „Mokykis plaukti“ organizacijų surengtuose kursuose jaunior klase. Sėkmės jaunai plaukikei.

J. A. Jakubonių šeima iš Rochesterio — USA, darbo savaites savaitgalį viešėjo Sudburyje, aplankė pp. Jasiūnus, Krivickus ir kt. pažįstamus.

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padaires ir patenkina vaizduotę. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimiesiems, vaikams ir jaunimui.

S. Kašys. LIETUVA BUDO. Apie tautinį paveldą. \$5.50
K. Bielinis. DIENJANT. Apie spaudos raidimo laikus. \$6.00
K. Bielinis. PENKTIEJI METAI. Apie 1945 metus. \$2.00

HAUTU KAPINYNAS SIBIRO. \$1.25
TUNEROJE. \$1.00
VAIZGANTIS. \$1.00
P. Jurkūnas. SMILGAČIŲ AKVARELĖ. \$1.00
S. Gira. JUENOS AIRIS. \$1.00
J. Švaistas. JO SEŽADŽINĖ. Romanas. \$1.00
Plokštelės. MŪZIKOS PAUKŠTĖJĖ. \$1.00

3 ilgo grojimo. \$1.00
Plokštelė, ŽIRGINĖ. \$1.00
B. Brazdžionis. VIDURDINIO SODAI. \$4.00
Rapolas Skipitis. NEPRIKLAUSOMA LIETUVA. \$5.00
STATANT. Atsiminimai. \$1.00

A. Tulys. TŪŽŲ KLUBAS. \$3.00
Topografinis ŽEMĖLAPIS, 125 lapai. \$25.00
Sužymėti kaimai ir vienkiemiai. \$6.00
Liet. liud. menas. MEDŽIO DIRBINIAI. \$1.50
A. Baranauskas. KALVOS IR LANKOS. \$1.50
Prof. J. ERETAS. STASYS ŠALKAUSKIS. \$5.00
Fr. Naujokaitis. UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS. \$5.00
Alb. Baranauskas. SNIEGO PLATUMOS. \$1.30
Šventoji istorija. SENASIS ĮSTATYMAS. \$1.00
F. E. Sillanpaa. SILIJA. Romanas. \$3.00
Selected Lithuanian. SHORT STORIES. \$5.00
Felix Timmerman. KAIMIETIŠKOJI PSALMĖ. \$1.00
J. Savickas. ŽEMĖ DEGA. I ir II t. po. \$2.50
A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS. \$1.50
Dr. A. Šešplaukis. PRATIMINĖ LIET. KALBOS. \$4.00

GRAMATIKA. \$6.00
A. Merkulis. TUMAS VAIZGANTAS. \$6.00
Algirdas Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS. \$2.00
ŠLEIVYS. Nutikimas Lietuvos kaime. II dalis: Užpuola bitės. Dail. Vyt. Stasiūnaitis. \$1.50
Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKES. \$1.00
3-tos Lietuvių dienos METRAŠTIS. \$3.00
N. Mazalaitė. PJOTIES METAS. Romanas. \$1.50
P. Andriusis. ROJAUS VARTAI. \$3.00
J. Savickas. ŠVENTOJI LIETUVA. Romanas. \$1.00
I. Joergo. TAIKA ATEINA Į SLĖNĮ. Romanas. \$1.40
St. Būdavas. RŪSTI SIENA. Apsakos. \$2.00
Giedrius. PASAKĖČIOS. \$3.00
Ignatonis. IR NEVESK Į PAGUNDĄ. Romanas. \$3.00
Gandrimas. IŠ LIETUVOS MUZIKINĖS KŪRYBOS ISTORIJOS. \$3.00

A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA, iliustruota. \$2.50
Algirdas Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS. \$2.00
ŠLEIVYS. Jų nutikimai Lietuvos kaime. Kova su gaidžiu. \$5.00
Jonas Raila. TAMSIAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ. \$1.75
Vykolos Sleževičius. KELIŲ AUTORIŲ. \$2.00

ATSIMINIMAI. \$1.50
Fr. Mauriac. GLIMDYTOJA, romanai. \$2.00
A. Kutkus. ARTISTO ATSIMINIMAI. \$3.00
Levinskas - Banišauskas. ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI. \$3.50
Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. \$0.50
Su aiškinimais, vietų vardais ir tt. \$2.00
Žurnalas LIETUVA. \$1.50
P. Babickas. DRAMBLIO KŪJOS. \$1.50
S. Miglinas. PAVERGTŲ LIETUVA. \$1.50
S. Miglinas. LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS DOKUMENTUOSE. \$1.50

„STUDENTŲ VARPAS“ \$0.50
J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI. \$2.00
„VARPAS“ (dvigubas) \$3.00
Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS. \$0.50
E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE. \$1.50
Paulius Jutulio. PO TUKSTANČIAIS KAUKIŲ. \$1.50
V. Čičianas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. \$1.00
B. Pūkelevičiūtė. METOGĖS. \$2.50
L. Dovydenas. BROLIAI DOMEIKOS. \$2.00
K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLĖ, romanai. \$2.00
J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONELES, RŪTA, RUGIAGĖLĖS. \$1.50

P. Orintaitė. MARTI IŠ MIESTO. \$0.75
V. Tamulaitis. SUGRĮZIMAS. \$1.10
Vytenis. RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žodynė. \$0.75
Prof. Roemeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA. \$0.25
B. Sruoga. DIEVŲ MIŠKAS. \$5.00
J. Gliuda. ŠIKŠNOSPARNIŲ SOSTAS. \$3.00
Ig. Šeinius. KUPRELIS. \$3.00
Ig. Šeinius. Vyskupas ir velnias. \$3.00
A. Baronas. LAIPTAI IR BEDUGNĖS. \$2.00
J. Vadis. OKULTINIAI PATYRIMAI. \$2.00
B. Daubaras. NERAMU BUVO L. ALEJOJ. \$2.00
A. Baranauskas. KLONIAI IR KALVOS. \$5.00
J. Eretas. ST. ŠALKAUSKIS. \$3.00
N. Mazalaitė. PJOTIES METAS. \$5.00
P. Jurkūnas. SMILGAČIŲ AKVARELĖS. \$2.00
J. Švaistas. TRYS ŽODŽIAI. \$4.00
B. Sruoga. KAS BUS, KAS NEBUS. \$3.00
J. Gliuda. NAMAI ANT SMĖLIO. \$4.00
J. Gliuda. ORA PRO NOBIS. \$3.00
V. Beliajus. THE EVENING SONG. \$1.50
B. Gražulis. SUDUŽĘS VAIZDAS. \$1.50
I. Joerg. LAIMĖS JIESKOTOJAI. \$2.00
J. Jankus. PIRMASIS RŪPESTIS. \$2.50
S. Pranckūnas. RIEDMENYS RIEDA PERGALEI. \$3.00
S. Zbarskas. THE MAKEN OF GODS. \$1.50
A. Baronas. VIENIŠI MEDŽIAI, romanai. \$1.50
J. Gliuda. IKARO SONATA. \$1.50
P. Andriusis. DAINA IŠ ANTRO GALO. \$1.50

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q., Canada.

TORONTO

GEN. KONSULAS DR. J. ŽMUIDZINAS

„PARAMA“ PLEČIA VEIKLA

su ponia praėjusį savaitę ap-
lankė lietuvių bičiulį ad. Ar-
hur Maloney su ponia.

LIGONIŲ SLAUGYMA
KURSAI

Kanados Raud. Kryžius ren-
gia ligonių slaugymo kursus Lo-
ronte, 460 Jarvis St. jie trū-
ka 18 savaitių. Kursantės di-
valandas į savaitę yra moko-
mos teoriškai ir praktiškai. Bai-
gusios kursų gali tapti slaugė-
mis - savanorėmis arla gauti
nuolatinį darbą. Artimiausi kur-
sai numatomi rudens metu. Re-
gistracijos telef. 923-6092, local
24. Registracijos mokestis —
\$1.00.

TORONTO SIMFONINIS
ORKESTRAS

savo lankytojams siūlo, pirkti
biletus visai eilei koncertų iš-
kartu. Šiems metams sudary-
tos serijos po 15 koncertų. Jie
kaina — nuo \$12 iki \$50, t. y.
nuo 80 ct. iki \$3.33 koncertui.
Pirkėjas, pirkdamas seriją bil-
tų, sutaupo po 50%.

TRAMVAJŲ BILETAI
MOKSLIEVIAMS

parduodami 10 už \$1. Jie galio-
ja tik mokyklos dienomis moks-
leiviams, kurie yra jaunesni ar-
kaip 18 m. amžiaus. Mokyklos
tam tikslui išduoda pažymė-
mus.

BANKO „LITO“ REIKALAI

Svarbus „Lito“ nutarimas

Paskutiniame posėdyje „Li-
to“ valdyba padarė svarbų nu-
tarimą. Lig šiol namo pardavi-
mo atveju, kai pirkėjas ne lie-
tuvų tautybės, buvo reikalauja-
ma visą morgičių paskolą atmo-
kėti. Santaupos augant, pra-
deda atsirasti laisvų pinigų, to-
rių išskolinimas vien lietuviu
tarpe sudaro sunkumų, o neiš-
skolinti pinigai mažina „Lito“
peilą. Ryšium su tuo valdyba
nutarė, esant kasoje pinigų per-
tekliui, parduodant nuosavybę
ir ne lietuvių tautybės pirkė-
jams, morgičius perleisti. Šitas
nutarimas „Lito“ morgičių sa-
gas dar labiau pagerina. Tai
kia, iš „Lito“ paimti morgi-
čiai ne tik turi pigų gyvybės
draudimą, ne tik yra atviri (ga-
lima gražinti kiek ir kada) —
ir duodami iš normalių 7%, bet
ir gali būti perleisti pardavimo
atveju.

„Litas“ augo

ir vasaros mėnesiais, nors indė-
lių išėmimas vasarą visada bū-
na didesnis. Lyginant su praė-
tų metų rugpjūčio mėn. 31

NIAGAROS PUSIASALIS

NIAGAROS PUSIASALIO PARAPIJŲ ŠVENTĖ

Šventė jau čia pat, rugsėjo
15 d. Atvažiuokim visi ir pasi-
kieskim savo draugus.

Atvažiuoti yra į ką, nes sve-
ntės meninė programa yra gra-
ži. Ją išpildys „Varpo“ choras
ir Hamiltono tautinių šokių gru-
pė.

Be to, šventės įžanginei kal-
bai pasakyti sutiko atvykti Li-
tas. NEMOKAMAI

duodami katalogai ir kainoraš-
čiai, aprašą 50 ūkių ir dide-
lius žemės sklypus. Kainos:
nuo \$250 iki \$80,000. Teirau-
tis: Luc Marchessault Mayor,
West Chefford, Que.

V. Sušinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

Lietuvių kredito kooperaty-
vas „Parama“ Toronte savo na-
rių patogumui priima pinigų
už elektros, gazo, telefono ir
vandens s-tas. Už kiekvieną s-
tą reikia mokėti 10 centų.

SESTADIENINĖ MOKYKLA
po vasaros atostogų mokslo
metus pradeda rugsėjo 25.
Mokyklos tėvų susirinkin-
įvyks po savaitės pradžios mo-
ksią, rugsėjo 23 d. sekmadie-
nį.

„PARAMOS“ VALDOMŲJŲ
organų bendras posėdis tarp
kitų reikalų aptarė morgičių
įkeičiant nekilnojajai turtą rei-
kalą ta prasme, kad prašymus
nepatenkinus, apskaitavimo iš-
laidos, 7 dol. 00 ct., neberei-
kės padengti iš mokyklos. Be to,
buvo aptartas o-lis veiklos de-
šimtmečio minėjimas, kuris nu-
matytas suruošti pradžioje atei-
nančių metų. Šiam dešimtme-
čiui atžymėti numatomas išleis-
ti atitinkamas leišlys, kurio re-
dagavimas pavestas Valdyl-
nariui Pr. Basčiui.

LIETUVIŲ VAIKŲ
NAMUOS

dar yra vietos vaikams. Lietu-
viai tėvai prašomi siųsti savo
vaikus į lietuvių vaikų darželį
nuo 3—6 metų visai dienai ar
pusės dienos. Baigę šį darželį
vaikai yra pilnai paruošti pri-
majam skyriui.

„Molson“ alaus daryklos
kredito unijos „Litas“ tarpini-
kavimu gautas pasiūlymas lietu-
viams aplankyti bravorą šių me-
tų gruodžio mėn. 11 d. (antra-
dienį) 7 val. 30 min. vakaro.
Kas ta ekskursija domisi, pate-
riame tą vakarą rezervuoti iš-
anksto.

Quebeco Kreditų Unijos Lygos
nepaprastame suvažiavime pla-
čiai buvo diskutuotas prancūziš-
kai ir angliškai kalbančių kredi-
to unijų santykiavimo ir atsto-
vavimo centre reikalas. Klausu-
mas paiktas centro ornamas to
limesniam studijavimui. Iš
„Lito“ suvažiavime dalyvavo
pirm. Notaras J. Bernotas ir
sekr. agr. Pr. Rudinskas.
Tradicinė maldininkų kelio-
nė į Midlandą bus šio mėn. 16.
d.

GP 2-5

-MARŠKINIAI

ŠV. KAZIMIERO
PARAPIJOS ŽINIOS

Jaunimas ruošia susipažini-
mo šokių spalio 20 d.
Rinkliavos davė \$397.47.

Grybų tradicinė parapijos va-
kariinė bus spalio 6 d.

PP. GIRDAUSKŲ
JUBILEJUS

Visi Montrealyje pažįsta di-
dele ir darbščia visuomeninin-
kę p. Girdauskienę, įvairių pa-
rengimų vadovę ir sumania
šeimininkę, ilgametę Sv. Onos
dr-jos pirmininkę. Rugsėjo 15
dieną sukanke 50 metų kai
pp. Girdauskai yra vedę. Tos
sukaktuvės bus paminėtos tin-
kamomis iškilmėmis. Rugsėjo
15 dieną, šeštadienį, Sv. Kazi-
miero bažnyčioje bus iškilmis
gas šliūbas, o po to svietan-
je po bažnyčia — vaisės. Bilc-
tai į tas iškilmes jau platina-
mi.

SESTADIENIŲ OTTAWA
ISVYKSTA

į KLB Krašto Tarybos suva-
žiavimą šie KLB Kr. Tarybos
nariai. Juozas Bernotas, Jonas
Borevičius, Jonas Kardelis, Ste-
ponas Kęsgaila, Jonas Lukoš-
vičius, Petras Lukoševičius, Iži-
dorus Mališka, Henrikas Iša-
gys, Albertas Norkeliūnas, Vy-
tautas Pavilaniš, Povilas Petro-
nis, Gediminas Rukšėnas, Pra-
nas Rudinskas, Jonas Šemogas.
į Montreale Liet. Seimele
Prezidiumo narys Juozas Šiau-
čiulis. Kaikunie nariai išvyksta
su žmonėmis.

Op. solistė Blaudžiūnaitė -
Motekaitienė su sūnais pia-
nistu, iš Čikagos, viešėjo pas
brolių p. Blaudžiūnų ir savaitę
atostogų praleido jo vasarviete
je „Palangoje“. P. Motekaitie-
nė lankymosi Montrealyje me-
to giedėjo Šv. Kazimiero baž-
nyčioje.

GRAŽUS REIŠKINYS

Nepriklausomai Lietuvai po-
sielbus, kad viena tautiečių sei-
ma reikalinga darbo, tuojau at-
šepė trys tautiečiai, kurie pa-
dėjo darbo įieškantiesiems jo
parūpinti. Tai malonus reiškis
ryš, liudijąs, kad mes esame
nuoširdžiai pasiruošę padėti su-
vo tautiečiams.

Prof. Dr. V. Pavilaniš pirm-
adienį išvyko į Ottawą, kur yra
pakviestas Sveikatos Departa-
mento.

Venskėvičienė Marija rugsė-
jo 15 d. išvyksta į Kanados
Lietuvių Krašto Tarybos suva-
žiavimą Ottawoje.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

Siuvu, Parduodu, Taisau ir
Remodeluoju.
6396 Bannantyne, Verdun.
Tel.: dienomis AV 8-2352.
Po 6 val. PO 7 6183.

SIŠAUKIMAS Į
TAUTIEČIUS

akvietimai į tėvo J. Borevi-
čius, S. J., Aušros Vartų para-
pijos klebono, pagerbimą da-
gaunami pas platintojus. Rug-
sejo mėn. 16 d. pakviečių pla-
tinimas nutraukiamas, nes daly-
vių pavardės reikia laiku sura-
šyti į adresą, kuris bus įteiktas
Sukaktuvininkui. Be to, ir se-
mininkėms bus lengviau pasi-
ruošti. Visi montrealiečiai kvie-
čiami iki rugsėjo mėn. 16 d. pa-
kvietimus įsigyti, nes prie jų
mo pakvietimų nebus galima
gauti.

Pagerbimas įvyks š. m. rug-
sejo mėn. 29 d., 7 val. vakar-
A. V. parapijos salėje.

Rengėjai:

● A. Mikalajūnas, prieš išvyk-
damas į JAV, lankėsi NL redak-
cijoje ir D. Baltrukoniui pade-
dant, nufilmavo NL redakci-
ją. Gaila, kad persitvaikant ir vs-
ką laikinai sukraunant, daug bu-
vo sukrauta be tvarkos.

● Vieraitis Juozas darbovietė
je darbo metu sužeidė dešim-
ją ranką, kurią teko užgipsuoti.
Užuojauta ir linkėjimai grei-
čiau pasveikti.

DISTR. ESTATE BROKERS

Pastatas, kuriame buvo mūsų
rastinė nuo 1953 metų adresu
177 Sherbrooke Street West,
bus nugriautas, todėl nuo rug-
sejo 1 d. 1962 mus galėsite
pasiekti tik vienu adresu:
3907 Rosemount Blvd.
Montreal, Que. RA 2-2472.
Maždaug už metų, kada naujas
pastatas bus baigtas, tikimės
sugrįžti į seną savo vietą.
Pastatai — Žemė
Draudimas — Paskolos
Sąskaitos „Lito“ Nr. 752.
P. Adamonis, RA 2-2472.

Arch Realities R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2957.
2415 Park Row East, N. D. G.
Sklypai, namai, prekybos ir
pramonės įmonės. Premijos už
naujų klientų nurodymą.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai
duodamos bet kokiam geram tikslui.

Bankas veikia: sekmadieniais: 10,30—1 val. A. V. par. salėje.
Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun:
pirmadieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val;
trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. p. p.

3907 Rosemount Blvd. (W. of Pie IX): trečiadieniais ir
penktadieniais nuo 3 iki 8 v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 v.
Paskolų reikalais kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską,
Rosemounte darbo valandomis tel. RA 2 2472,
kitu laiku — tel. HU 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, UN 6-2065. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.

Dr. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemont Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.
168 Notre Dame East,
Suite 206
Tel.: UN 6-2065

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LI. D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 901

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur

LaSalle. DO 6-1570

MUZIKOS STUDIJA,

vedama op. sol. E. Kardelie-
nės, mokslo metus pradeda rug-
sejo 17 dieną ir priima naujus
dainavimo ir fortepiono specia-
lybėms mokinius. Susižinoti te-
lefonu: PO 7-0473.

ISLEISTUVĖS

P. P. MIKALAJŪNŲ

Rugsėjo 8 d. DLK Vytautis
klubo patalpose pp. Sukčių ir p.
p. Polišaičių iniciatyva buvo su-
ruoštos atsisveikinimo vaisės p.
p. K. ir A. Makalajūnams, ku-
rie jau metai laiko kai JAV pi-
liečiai ir tikėtai dabar išvyksta
Kalifornijon gyventi. Gražiai
praėjusiose vaisėse, kuriose da-
lyvavo per 40 asmenų, išvyks-
tantiems linkėta sėkmingai nau-
jose sąlygose įsikurti ir laimin-
gai gyventi.

Dr. J. SEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir
ketvirtadienį

2—4; 7—9 p. m.

antradienį ir
penktadienį

2—4 p. m.

trečiadienį

7—9 p. m.

šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.

Suite 419, tel. UN 6-8235

Namų tel.: MU 1-2051.

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236